

GLAS

umirovljenika

Glasilo Sindikata umirovljenika Hrvatske

Broj 240

ISSN 1849-7837 // Zagreb, prosinac 2016. // Godina XXII.

UVODNA RIJEČ

Mala zemlja za prevelike razlike

Piše: Jasna A. Petrović

Analiza Hrvatske narodne banke pokazala je da u našoj zemlji ima 22 tisuće milijunaša koji na svojim štednim računima u banci imaju čak 56,3 milijarde kuna, što odgovara godišnjem prihodu "Agrokora", odnosno polovici prihoda državnog proračuna. A gdje su tek oni koji svoje anonimne račune drže po vani ili su ih istopili u zlatne šipke ili, pak, sami posjeduju svoje banke? Bogataša nam, dakle, ne fali. Samo temeljem javnih podataka, svaki od domaćih milijunaša u prosjeku na svojim bankovnim računima ima 2,54 milijuna kuna, iznos za koji u Hrvatskoj, uz prosječnu plaću, treba raditi 40 godina, a uz novu minimalnu plaću sto godina.

Onda je Zaklada Bertelsmann Stiftung izračunala indeks socijalne pravde za 2016. godinu i smjestila Hrvatsku na skromno i jedno 19 mjesto. Ma, rekao bi optimist, to je za 27 zemalja EU posve dobro mjesto prema sredini. No, pesimist bi počeo proučavati kako se računa socijalna pravda i otkrio da su za tako niski plasman Hrvatske krivi - stari.

Naime, po siromaštvu starijih osoba čak je na 23. mjestu s 31,9 posto, dok su hrvatska djeca na puno boljem 15. mjestu s 28,2 posto, što je još uvijek daleko više od europskog prosjeka. Gdje smo „najtanjiji“? Dok relativno dobro kotiramo, na 3. odnosno 6. mjestu, po obrazovnim politikama, najslabiji smo u prevenciji siromaštva starijih od 65 godina. No, dok Europa bilježi porast siromaštva djece, a pad siromaštva starijih, u Hrvatskoj je to posve obrnuto. I nitko to ne bi napisao na naslovnoj stranici. U samo četiri zemlje su stariji ljudi vrlo visoko zastupljeni u kategoriji „ozbiljnog siromaštva“.

Slijedi sramotno 27. mjesto na ljestvici socijalne kohezije i nediskriminacije, a ako smo nekako dospjeli na 18. mjesto po Gini koeficijentu, već sljedeće godine možemo očekivati sramotni pad.

Naime, „sveobuhvatna“ porezna reforma i manjak proračunom predviđenih politika solidarnosti, Hrvatsku pretvaraju u visoko rizičnu zemlju. Bogatima se daje, siromašne ignorira. Mirovine se dižu samo tzv. povlaštenima, onima koji su već dobili svoju mirovinu temeljem nekog posebnog zakona i privilegije. Novim usklađivanjem mirovina izjednačuju se oni koji su crnčili 40 godina i one koji su mirovinu stekli s 20 godina staža. Ima i onih koji bi ukinuli minimalne plaće i mirovine, pa sve podredili zakonima preživljavanja.

Zato ćemo, u duhu mira i ljubavi, kao i predstojećih blagdana tek citirati poruku s Drugog vatikanskog sabora: „Socijalna pravda preduvjet je socijalnoga mira pojedine države. Prevelike ekonomske i društvene nejednakosti među članovima ili narodima jedne te iste ljudske obitelji, izazivaju sablazan i protive se socijalnoj pravdi, pravičnosti i dostojanstvu ljudske osobe, kao i društvenom i međunarodnom miru.“

Neka bar ovaj Vladi Bog pomogne, kad već ljude ne čuje.

2017.

Svim
UMIROVLJENICIMA
i STARIJIM
OSOBAMA ŽELIMO
ČESTIT BOŽIĆ
i SRETNU NOVU
GODINU!

U OVOM BROJU:

SUH PIŠE MINISTRU I PREMIJERU

Marićevi klipovi radu umirovljenika

KAKVA NAM JE BILA 2016.?

Nema predaje, ići ćemo i na ulice!

DOPUNSKO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Starima pristup zabranjen?

Vodič HZZO-a

info.HZMO

THALASSOTHERAPIJA

CRIKVENICA

Sretan i blagoslovljen Božić te puno zdravlja, ljubavi i veselja u 2017. godini svim umirovljenicima žele djelatnici Thalassoterapije Crikvenica

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Primorsko-goranske županije

Najkvalitetniji odmor i rehabilitacija na Jadranu za sve članove Sindikata umirovljenika Hrvatske i osobe treće životne dobi:

- Izvrсна lokacija na samoj obali Jadrana uz prekrasnu šljunčanu plažu i mediteransku šetnicu
- Blago povišeni kreveti i prilagođeni madraci za starije osobe pružaju kvalitetan san, odmor i opuštanje, a prostrani zatvoreni balkoni s pogledom na more mogućnost uživanja u morskome zraku i ljeti i zimi.
- Terapijske blagodati Jadranskog mora: bazen s morskome vodom grijanom na 32° C, šljunčana plaža s pristupom prilagođenim osobama otežane pokretljivosti i inhalacije morske vode
- Najsuvremeniji Medicinski rehabilitacijski centar i stručno i ljubazno medicinsko osoblje

Cijene smještaja 2017.	USLUGA	01.01. - 01.04.	01.04. - 03.06.	03.06. - 08.07.	08.07. - 26.08.
		21.10. - 31.12.	16.09. - 21.10.	26.08. - 16.09.	
	Puni pansion	240,00	270,00	330,00	345,00
	Polupansion	195,00	225,00	285,00	300,00
	Dnevni najam apartmana	185,00	218,00	357,00	447,00

* prijava 7,00 kn po osobi 1 dan, boravišna pristojba od 4,50 do 7,00 kn po osobi dnevno ovisno o sezoni

DODATNI POPUSTI I POGODNOSTI ZA UMIROVLJENIKE:

- Na gotovinsko plaćanje 3% ili avansno plaćanje 5%
- Članovima Sindikata umirovljenika Hrvatske 10% popusta!
- Odgoda plaćanja do 6 rata putem kreditnih kartica
- Za grupne dolaske dodatni popusti i gratisi, medicinski program, piće dobrodošlice i zabavne večeri

MEDICINSKI PROGRAMI

- Programi fizikalne medicine i rehabilitacije za sve vrste reumatskih bolesti, stanja nakon operacija i ozljeda te nakon cerebralnog infarkta,
- Programi respiratorne rehabilitacije za astmu, KOPB, alergijske i kronične tegobe dišnog sustava
- **Specijalistički pregledi i terapijski postupci ostvaruju se temeljem uputnice HZZO-a!**

INFORMACIJE I REZERVACIJE:

Thalassoterapija Crikvenica, Gajevo šetalište 21, 51260 Crikvenica

Tel: 051 407 636, 051 407 666, Fax: 051 785 062, E-mail: emin.cajlakovic@thalasso-ck.hr; info@thalasso-ck.hr; www.thalasso-ck.hr

Radnici i umirovljenici - zajedno

„Najavljenom poreznom reformom neće biti poboljšana položaj umirovljenika, a umirovljenička domaćinstva plaćat će velike režije i porez na promet nekretnina od četiri posto, odluče li se za zamjenu ili u odlazak u manji stan. Ovakvim poreznim rješenjima se nikako neće poboljšati položaj umirovljenika i starijih osoba”, upozorio je Kažimir Varda iz Kluba zastupnika Stranke rada i solidarnosti, Reformista i nezavisnih zastupnika na konferenciji za novinare, održanoj 15. studenog u Hrvatskom saboru, čije su održavanje inicirali po prvi put zajedno predstavnici umirovljenih i aktivnih radnika.

Varda je podsjetio kako kod Zakona o lokalnim porezima u slučaju zamjene nekretnina porez plaćaju oba sudionika u zamjeni. „Većina staračkih domaćinstava, odnosno umirovljenika, ima u posjedu veću kvadraturu stana, a želi je zamijeniti za manju, no ovakav prijedlog ih dovodi u nepovoljan položaj”, rekao je Varda i naglasio kako bi bilo bolje da se vrati na razdoblje prije 1997. godine kada se plaćao porez samo na razliku tržišne vrijednosti. Varda je također prokomentirao Vladino odustajanje od promjene poreza za kruh, mlijeko, knjige i ortopedska pomagala za što je ustvrdio da nije siguran koliko će u konačnici pomoći umirovljenicima i njihovom položaju.

Ništa bez minimalne i „socijalne” mirovine!

„Vlada je svojim prijedlogom porezne reforme izabrala stranu kapitala, a ne ljudi, a nikako - umirovljenika”, rekao je Mato Obradović, potpredsjednik Sindikata umirovljenika Hrvatske i ocijenio sramotnim što je od zemalja regije u Hrvatskoj mirovina u odnosu na prosječnu plaću najniža i za 2015. je iznosila mizernih 38,22 posto. Podsjetio je kako je Hrvatska potpisnica Konvencije Međunarodne organizacije rada, a time i obavezna imati minimalni udjel mirovine u prosječnoj plaći od 40 posto, čega se ne pridržava ni ova Vlada, kao i što se nisu pridržavale bivše. Obradović je još jednom podsjetio na zahtjeve SUH-a i Matice umirovljenika Hrvatske koje su uputili premijeru Andreju Plenkoviću, a kojima traže - ukidanje dodatnog zdravstvenog doprinosa od jedan i tri posto koji se plaća na puni iznos mirovine, a ne samo na

Sindikat umirovljenika je u suradnji s nezavisnim zastupnikom Kažimirom Vardom, te predstavnicima sindikalnih središnjica, odaslao zajedničku kritiku „sveobuhvatne” porezne reforme vladajuće koalicije

dio koji prelazi iznos prosječne plaće; vraćanje stope od 20 posto za prvi mirovinski stup, jer je njezino smanjivanje na 15 posto 2002. godine proizvelo velike gubitke u mirovinskom proračunu...

Posebni naglasak Obradović je stavio na zahtjev uvođenja minimalne mirovine u visini od 50 posto minimalne bruto plaće, uvođenje državne naknade za starije osobe koje nisu ostvarili pravo na mirovinu koja bi bila manja od minimalne mirovine te uvođenje obiteljske mirovine po uzoru na ostale europske države.

„Tražimo da se omogući rad svim umirovljenicima te da to bude pozitivno prihvaćeno. Na primjer, u Njemačkoj umirovljenik koji radi može zarađivati i do 500 eura mjesečno bez ikakvih poreza i naknada. Uz to, mirovine bi trebale pratiti i plaće iz kojih se u konačnici financiraju. Nažalost, sva ova povećanja od 5 ili 8 kuna se jedino mogu nazvati sramotnim”, pojasnio je Obradović zahtjeve SUH-a i MUH-a.

Obradović je upozorio na potrebu hitnog formiranja Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe koje bi raspravilo prijedlog porezne reforme. „Ne znamo zašto se formiranje Nacionalnog vijeća izbjegava jer bi sudjelovanjem u njegovom radu Vlada i resorni ministri došli do bolje spoznaje o tome kako će porezna reforma utjecati na položaj umirovljenika i starijih osoba”, rekao je Obradović i podsjetio kako je SUH ove godine u sklopu peticije protiv siromaštva starijih osoba prikupio više od 26.000 potpisa građana i građanki. „Još jednom bi podsjetio kako je po Ustavu RH ovo socijalna država koja je ovim što radi pokazala da to ipak nije”, zaključio je Obradović.

Potpredsjednik Matice umirovljenika Hrvatske Tomo Benko poručio je kako je

Vlada u poreznoj reformi zaboravila umirovljenike. „320.000 je onih koji primaju mirovine do 2.000 kuna i na njih ništa neće utjecati, kao i na 175.000 onih koji primaju do 1.000 kuna. Onima s mirovinom od 4.000 do 6.000 kuna ostaje isto, ali će rasti mirovine iznad 6.000 kuna. Pa tako će onima s mirovinom od 7.000 kuna rasti za 130, a onima s višom mirovinom od 20.000 kuna će rasti za 800. Dakle, pomažu sirotinju da mogu lakše živjeti”, kazao je Benko.

Ho-ruk reforma bez javne rasprave

Krešimir Sever, predsjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata, naglasio je kako bi pitanje položaja umirovljenika trebalo biti općedruštveno pitanje i pitanje solidarnosti koje sve manje ima u hrvatskom društvu. „Vjerujem da smo svi svjesni stanja u kojem danas živi većina umirovljenika, ali nažalost i većina radnika u Hrvatskoj. Svima je u interesu stabilnost mirovinskog sustava, ali i mogućnost dostojanstvenog života od mirovine. Doista je neprimjereno da netko tko je odradio životni vijek i tko je uložio dio sebe, svog zdravlja i života u stvaranje vrijednosti na kojima danas nastavljaju nove generacije raditi, da nema mirovinu od koje može dostojno živjeti”, objasnio je Sever potporu sindikata umirovljenicima i starijim osoba.

Osvrćući se na prijedlog porezne reforme, Sever je naglasio kako se opet vratila praksa neodržavanja javne rasprave u koju bi se mogli uključiti svi zainteresirani dionici. Upozorio je kako je neprihvatljivo da se o ovakvom paketu zakona jako kratko raspravlja, a sve s ciljem što bržeg usvajanja zakona do 2. prosinca kako bi se moglo krenuti u pripremu novog državnog proračuna. Sever je prokomentirao porez na promet nekretnina i rekao kako postoji još uvijek puno nepoznanica, ali da se vrlo lako iščitava kako će dijelu građana rasti troškovi.

„Svijet ide u drugom pravcu, govori o progresivnom oporezivanju dohotka kao o jednoj od ključnih mjera za smanjenje društvenih nejednakosti, a mi u Hrvatskoj idemo u potpuno drugim putem. S obzirom na to da se poduzetnicima ide na ruku jer im se smanjuje porez na dobit s 20 na 18 posto jasno je da im se time izravno otvara prostor za povećanje plaće. Treba osjetno povećati minimalnu plaću, ali isto tako i značajno povećati plaće općenito jer će to utjecati i na povećanje uplate doprinosa, kao i što će otvoriti prostor za porast mirovina”, rekao je Sever i dodao kako će se time stvoriti preduvjeti povećanog trošenja, potražnje i zapošljavanja.

„To su sve preduvjeti za otvaranje ciklusa koji bi trebao povezati umirovljenike i zaposlene u sustav, tako da su povećanje plaća i mirovina jedino pravo rješenje za izlazak iz krize”, zaključio je Sever.

Mladen Novosel, predsjednik Saveza samostalnih sindikata Hrvatske je naknadno, u emisiji Otvoreno, podržao inicijativu umirovljeničkih udruga da minimalna mirovina iznosi 50 posto minimalne plaće. (Ana Kuzmanić)

SUH PIŠE MINISTRIMA I PREMIJERU

Marićevi klipovi radu umirovljenika

Sindikat umirovljenika Hrvatske je 30. studenoga 2016. godine premijeru Andreju Plenkoviću te trojici ministara (ministar financija Zdravko Marić, ministar rada i mirovinskog sustava Tomislav Čorić i ministar zdravstva Milan Kujundžić) uputio prijedloge glede rada umirovljenika s inicijativom za izmjene Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima.

Svoje direktno obraćanje Sindikat je objasnio time što najvećim umirovljeničkim udrugama već godinu dana nije omogućen socijalni dijalog zbog prekida djelovanja

Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, pa su prinuđene na ovaj način poslati svoje prijedloge izmjena Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima u okviru porezne reforme.

„Hrvatski umirovljenici imaju najniže relativne mirovine (udjel prosječne mirovine u prosječnoj plaći) od svih zemalja u okruženju (Hrvatska 39 posto; BIH 44 posto; Srbija 47 posto; Crna Gora 57 posto; Slovenija 58 posto; 60 posto Makedonija), te su peti na ljestvici najsiromašnijih starijih građana u Europskoj uniji, jer je svaka treća osoba starija od 65

Najljepše trenutke doživjet ćemo u vlastitom domu.

Pomažemo u izgradnji domova od 1998

Stambena štednja
Stambeni krediti
Životno osiguranje

Sretne blagdane želi

wüstenrot

0800 200 500
www.wuostenrot.hr

f t

Čestit Božić
i
Sretnu Novu 2017. Godinu
svim umirovljenicima
želi

Čazmatrans

godina siromašna. U takvim uvjetima, osobito kad je prosječna mirovina od 2.251,54 kuna nedostatna za puko preživljavanje, a u odnosu na iznos srednje plaće populacije u dobi od 50 do 59 godina najniža je u EU i iznosi tek 37 posto, hrvatski su umirovljenici sa zadovoljstvom dočekali programsko opredjeljenje HDZ-a i nove Vlade da se omogući i stimulira povrat na tržište rada onima koji to mogu i žele.

Čini se da su to bila preuranjena očekivanja i netočna obećanja, jer je time i ova Vlada nastavila smjer kojim je krenula prethodna vlada, koja je najavila konačni odmak od socijalističkog otpora pravu na rad i umirovljenika bez obustave mirovine, zapravo to omogućila samo onima koji su ostvarili tzv. starosnu mirovinu (prosječno 30 godina radnog staža), dok je isto pravo zanijekala prijevremenim starosnim umirovljenicima koji su za stjecanje svoje mirovine prosječno odradili i uplatili oko 37 godina radnog staža.”, piše u uvodu prijedloga.

Diskriminacija diskriminiranih

„Ova Vlada nesporno nastavlja takav diskriminacijski hod prethodne vlade, postavljajući nove prepreke za rad umirovljenika, ovaj puta kroz stjecanje drugog dohotka. Tako, umjesto da se prednost da radu ispred socijalne potpore, ova Vlada je spremna ograničiti rad umirovljenika kroz stjecanje drugog dohotka i preusmjeriti siromašne hrvatske umirovljenike na državne jasle socijalne potpore.

Kako bi se to izbjeglo, umirovljeničke udruge očekuju od ove Vlade da što hitnije bezuvjetno pravo na radni odnos do pola radnog vremena omogući i prijevremenim starosnim umirovljenicima izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju.

Međutim, ono što je „sveobuhvatnom” poreznom reformom obrazloženo (Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima), kao „ukidanje iznimaka od plaćanja doprinosa umirovljenicima zbog sprječavanja porezne evazije i

KONAČNO! USKORO NACIONALNO VIJEĆE ZA UMIROVLJENIKE I STARIJE OSOBE

Nakon godinu dana blokade, konačno će se obnoviti rad Nacionalnog vijeća, savjetodavnog tijela Vlade RH, u kojem će dvije najveće umirovljeničke udruge, Sindikat umirovljenika Hrvatske i Matica umirovljenika Hrvatske, imati svaki po tri redovita člana. Naime, nadležno Ministarstvo rada i mirovinskog sustava je 6. prosinca dostavilo konačni prijedlog sporazuma o osnivanju Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe, u koji su ugrađeni i prijedlozi SUH-a.

ukidanja neopravdane prednosti umirovljenika na tržištu povremenog rada u odnosu na druge radnike”, zapravo je hrvatskim jezikom prevedeno puka diskriminacija starijih građana. Hrvatska je po međunarodnim indeksima starenja poznata kao zemlja koja ne voli svoje stare i gura ih u siromaštvo, osobito stoga što ima najniže udjele rada starijih radnika. Treba napomenuti kako starije osobe nisu konkurencija mladima na tržištu rada, jer imaju posve drukčije vještine i znanja zbog kojih su bivali angažirani, a sada će se i ta mogućnost povremenog rada suziti.

Ova je Vlada, naime, i umirovljenicima koji privređuju drugi dohodak odlučila uvesti obvezatno plaćanje doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, te poreza od 24 posto. Neshvatljivo je takvo dvostruko nametanje doprinosa, i to, kad je riječ o mirovinskom doprinosu, kategoriji građana koji su već ostvarili mirovinu. Druge europske zemlje rad umirovljenika reguliraju graničnim iznosima zarade ili poreznim razredima. Još je neshvatljivija nedosljednost koja nalikuje na kažnjavanje rada umirovljenika, jer se za prvi dohodak računa porezna stopa s umanjenjem od 50 posto, a ovdje u cijelosti.”, navodi SUH.

Nedosljedno dupliranje poreza

No, kad je ova Vlada već naumila uvesti mirovinski doprinos u 50-postotnom iznosu baš svim kategorijama radnika po ugovoru o djelu ili autorskom ugovoru, pa i umirovljenicima, nikako nema logike da uvodi

dvostruki zdravstveni doprinos ijednom umirovljeniku, a dvostruko bi ga plaćali svi umirovljenici koji bi dodatno povremeno radili. Naime, još 1.1.2009. godine uveden je sporni dodatni zdravstveni doprinos kojim se s jedan posto bruto mirovine teretilo umirovljenike čija je mjesečna mirovina iznosila mane od prosječne neto plaće za prethodnu godinu, te s tri posto umirovljenike s mirovinama većim od iste (trenutno 5.711 kuna), pri čemu država snosi u cijelosti doprinos od jedan posto (iako nije izvjesno da ga i uplaćuje u zdravstvenu riznicu). Nešto manje od 40.000 umirovljenika uredno plaća dodatni zdravstveni doprinos, iako su tijekom radnoga vijeka do mirovine zaradili zdravstveno osiguranje, te plaćaju i dopunsko osiguranje. Sada bi ti isti trebali platiti još jedan zdravstveni doprinos, što je apsolutno diskriminirajuće i neosnovano.”

Stoga je Sindikat umirovljenika Hrvatske predložio je da se umirovljenicima koji privrede drugi dohodak, porezna stopa računa u vrijednosti od 50 posto pune porezne stope za drugi dohodak od 24 posto, kao što je, s istim umanjenjem, utvrđena obveza poreza za prvi dohodak od nesamostalnog rada ili mirovine, te da se bezuvjetno briše institut dodatnog zdravstvenog doprinosa za umirovljenike od 1 i 3 posto, kao neprimjerenog dvostrukog terećenja. Kao što je poznato, gospodin ministar je otklonio sve prijedloge amandmana, pa čak i one svoga koalicijskog partnera Mosta.

U planu brojne inicijative i zahtjevi za povećanje prava umirovljenika

► **PREDSJEDNIŠTVO:** Nakon što je održana 15. Skupština SUH-a 29. rujna 2016. u Zagrebu, SUH je nastavio radno, te je već 3. studenog održana konstituirajuća sjednica Predsjedništva SUH-a u Puli na kojoj je izabran zamjenik predsjednice SUH-a, potvrđeni izabrani potpredsjednici, imenovani članovi Izvršnog odbora SUH-a i Stegovne komisije.

Članovi i članice Predsjedništva SUH-a složili su se kako će se borba za umirovljenička prava i borba protiv siromaštva nastaviti, te da će se poduzeti sve moguće inicijative da se porezna reforma ne odrazi negativno na standard umirovljenika. Usuglašeno je kako će prioritete točka za Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe biti usklađivanje mirovina. Jedan od najvažnijih prioriteta je pokrenuti inicijativu prema Vladi za ratifikacijom Konvencije Međunarodne organizacije rada prema kojoj bi minimalni udjel prosječne mirovine u plaći iznosio 45 posto. Na sjednici su raspravljena brojna pitanja, financijska izvješća i otvorene rasprave o budućem radu.

► **NADZORNI ODBOR:** Konstituirajuća sjednica Nadzornog odbora održana je 27. listopada, a otvorio ju je član Predsjedništva SUH-a Milan Tomičić koji je pohvalio dosadašnji rad Nadzornog odbora te predložio intenzivniju suradnju s nadzornim odborima u podružnicama. Nakon uvodnog izlaganja potvrđeni su izabrani članovi, te je sjednica nastavljena pod vodstvom novog predsjednika s raspravom o financijskim izvješćima.

► **STATUTARNA KOMISIJA:** Konstituirajuća sjednica Statutarne komisije održana je 9. studenog na kojoj su potvrđeni izabrani članovi te je izabrana predsjednica, njen zamjenik i tajnik.

► **IZVRŠNI ODBOR:** Glavno operativno tijelo SUH-a je konstituirano 21. studenog u Zagrebu, s bogatim dnevnim redom. Dvije točke zaslužuju posebnu pozornost: odluka da SUH javno izražava spremnost i za otvorene metode borbe u zaštiti prava umirovljenika i protiv siromaštva, te sedam prioriteta točaka koje će SUH zatražiti da se rasprave na Nacionalnom vijeću za umirovljenike i

starije osobe. To su usklađivanje mirovina i s rastom plaća mora opstati, uz zahtjev da se zadrži varijabilni model na način da se usklađivanje vrši u korist postotnog iznosa rasta povoljnijeg indeksa plaća; uvođenje minimalne mirovina koja bi iznosila 50 posto minimalne bruto plaće; obiteljska mirovina kao dodatak uz vlastitu mirovinu u određenom postotku (npr. 20 do 50 posto), sukladno socijalnom statusu; očuvanje prvog mirovinskog stupa (vraćanje stope doprinosa na 20 posto) i preustrojba drugog mirovinskog stupa u dobrovoljni; proširivanje participacije i suodlučivanja za umirovljenike i starije osobe - uz Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe i Upravno vijeće HZMO, imati predstavnike i u upravnom vijeću HZZO, savjete za umirovljenike i starije osobe u svim županijama, te uvođenje pravobranitelja za starije osobe; borba protiv privatizacije zdravstva i dopunskog osiguranja i uvođenje socijalne mirovine. Izvršni odbor će razraditi i operativni program rada za 2017. godinu.

PREDSJEDNIŠTVO: Biserka Budigam (potpredsjednica), Vladimir Buršić (potpredsjednik), Mirjana Dika-Dužman, Božo Duras, Mirella Marini, Vesna Mijović, Stjepan Milobara, Mirjana Monas, Mato Obradović (potpredsjednik), Antun Pertot, Jasna A. Petrović (predsjednica), Stjepan Rakitić, Milan Tomičić (zamjenik predsjednice) i Asja Tomin (potpredsjednica)

NAZORNI ODBOR: Ivan Grbavac (predsjednik), Đina Šverko (zamjenica predsjednika), Vinko Kuzmić, Branka Tomašić Vilfan (tajnica) i Vlatka Novosel

STATUTARNA KOMISIJA: Anto Kuprešak, Fridrih Moretti,

Mirjana Radišić (predsjednica), Anđelko Vižintin (tajnik) i Zlatko Hrčić (zamjenik predsjednice)

IZVRŠNI ODBOR: Vesna Bečić (Odbor za socijalnu uključenost, članstvo i povlastice), Biserka Budigam (Odbor za zdravstvo i socijalna prava), Vladimir Buršić (Odbor za međunarodnu i prekograničnu suradnju i suodlučivanje), Jasna Petrović i Milan Tomičić - mjesto člana/predsjednika Odbora za ekonomska i mirovinska prava ostaje do daljnjega otvoreno

STEGOVNA KOMISIJA: Vjekoslav Gorupić, Božica Grđan, Bruna Jovanović, Mirjana Novačić i Milan Tomičić.

Nema predaje, ići ćemo i na ulice!

1. Peticijom i mjerama za suzbijanje siromaštva starijih osoba

U novu godinu, koja se bliži kraju, ušli smo borbeno s peticijom Glasam protiv siromaštva starijih osoba. Tijekom javne akcije kojom smo upozoravali na siromaštvo starijih osoba i predlagali konkretne mjere za njegovo suzbijanje, naš rad je potpisom podržalo preko 26 tisuća građanki i građana, više od 100 tisuća nam je pružilo „virtualnu” podršku, dok smo direktno razgovarali s više od 50 tisuća građana na terenu. Naravno, realizacija akcije ne bi bila moguća bez brojnih volontera i volonterki SUH-a koji su vrijedno prikupljali potpise i kontaktirali s građanima. Građani su nam podršku dali iz različitih razloga, ali je ključni razlog solidarnost i osviještenost o siromaštvu starijih osoba koje su radile čitav život da bi se u konačnici našli na rubu egzistencije, a u očima politike u kategoriji rezova i zamrzavanja.

Odmah nakon konstituiranja nove Vlade, sada bivše Oreškovićeve, upućen je zahtjev za predaju svih potpisa, ali premijer Orešković nije našao vremena za umirovljenike pod paskom brojnih drugih obveza. Konačno, ministrica rada i mirovinskog sustava Nada Šikić, pristala je 18. veljače primiti delegaciju SUH-a koja joj je predala potpise te ponovila zahtjeve - povećanje mirovina za sve one koji su umirovljeni nakon 1.1.1999. jer su zakinuti za 19 posto, uvođenje minimalne mirovine u visini 50 posto od minimalne plaće, kao i tzv. socijalne mirovine na teret proračuna za starije od 65 godina bez mirovine. Osim toga tražili smo, a i dalje tražimo, poboljšanje modela usklađivanja mirovina i uvođenje posebnog pravobranitelja za umirovljenike i starije osobe, kao i uvođenje savjetodavnih tijela za starije osobe na svim teritorijalnim razinama. Iako je ministrica podržala zahtjeve SUH-a, naši zahtjevi su ostali u političkim programima stranaka koje su ta obećanja vrlo brzo zaboravila nakon izbora.

2. Drugi mirovinski stup - uzročnik krize

„Je li Hrvatska pametnija od svih zemalja koje ukidaju drugi mirovinski stup ili je robinja financijskog sektora”, postavila je pitanje predsjednica SUH-a Jasna A. Petrović na okruglom stolu

SUH-a o drugom mirovinskom stupu te napomenula kako je upravo takav model mirovinskog sustava nametnut postkomunističkim zemljama i kako ga većina zemalja u kojima on još postoji ukida.

Sindikata umirovljenika Hrvatske već godinama upućuje javne zahtjeve vladama i ministrima financija za ukidanje drugog mirovinskog stupa jer je preskup, neuspješan, rizičan, jer povećava javni deficit i nema elemenata solidarnosti. „Ovakav model drugog stupa je uzrok, a ne rješenje neodrživosti mirovinskog sustava”, rekla je Petrović, a njeno mišljenje dijele i sindikati koji također ističu da je rješenje ojačavanje prvog mirovinskog stupa, povećanje plaća i zaposlenosti, te eliminiranje rada na crno.

Prijedlog ukidanja, odnosno zamrzavanja, uplate doprinosa u drugi stup i vraćanje sredstava u prvi stup iz kojeg su sredstva oduzeta, predlagala je i Matica umirovljenika Hrvatske. „Čak četvrtina sredstava iz jednog sigurnog sustava prebačena je u privatne bankarske fondove kojima je interes profit, bez socijalne osjetljivosti i sigurnosti”, stav je Ante Gavranovića iz MUH-a. Rješenje jest cjelokupna reforma mirovinskog sustava kojom će se konačno uskladiti prosječna mirovina s rastom plaća tako da udio mirovine u udjelu plaće neće iznositi više mizernih 38,7 posto prosječne plaće i biti najniža u regiji.

SUH se već godinama bori i nastavlja se boriti za ukidanje postojećeg modela drugog mirovinskog stupa, koji je štetan proizvod financijske industrije, a otvaranjem dijaloga aktivnih i umirovljenih radnika te znanstvenika, otvorena su vrata ukidanju drugog mirovinskog stupa i nalaženju novog rješenja. Kako prošle vlade nisu imale sluha za ovaj zahtjev, ponovili smo ga 27. listopada i premijeru Andreju Plenkoviću putem javne inicijative u kojoj smo saželi deset zahtjeva koje je potrebno hitno primijeniti s ciljem poboljšanja položaja umirovljenika i starijih osoba. Predstoji vidjeti hoće li i Plenković nastaviti gdje su prijašnje vlade stale.

3. (Ne)postojanje Nacionalnog vijeća za umirovljenike i starije osobe

Nakon što je izabrana Oreškovićeve vlada, vjerovalo se da će se ubrzo obno-

viti i Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe, kao savjetodavno tijelo pri Vladi RH koje daje svoje mišljenje o svim zakonima i propisima od interesa za umirovljenike i starije osobe. No, ono do dana današnjeg nije formirano. Godinu dana odugovlačilo se njegovo ponovno konstituiranje, ponajviše zbog općeg kaosa u i oko vladajuće većine. Nacionalno vijeće nije ponovno konstituirano sve do lipnja, kada se i sama Vlada raspala. Tako su umirovljenici i starije osobe duže vrijeme ostali bez svojih predstavnika koji bi davali mišljenja Vladi o relevantnim zakonima od njihovog interesa..

Iako je tekst sporazuma o Nacionalnom vijeću usuglašen još u lipnju ove godine, ono još uvijek nije konstituirano, a niti je krenuo poziv za sjednicu. Koliko će još dugo umirovljenici i starije osobe biti bez svojih predstavnika? Nakon intenzivnih pritisaka, SUH je čak uputio dopis ministru Zdravku Mariću, jer, čuda li, upravo Ministarstvo financija još uvijek nije odredilo svog predstavnika za Nacionalno vijeće.

Koliko će se vlada još raspustiti i izbora održati da bi se konačno krenulo delati? Koja je pozadina nekonstituiranja Nacionalnog vijeća? Odgovor vjerojatno leži u pokušaju ušutkavanja druga umirovljenika koje ne odustaju od borbe protiv guranja štetnih zakona kako bi se bogati obogatili, a siromašni još više osiromašili. Zasad ova garnitura vladajućih ne ispada ništa bolja od prethodne - obećanja napretek, konkretnog rada - nula.

4. Sprječavanje zlouporabe starijih osoba

Sindikata umirovljenika Hrvatske od 2012. godine kontinuirano vodi kampanju protiv ekonomske zlouporabe starijih osoba u sklopu koje informira starije osobe te im pruža savjetodavnu pomoć. U okviru te kampanje educirali smo brojne SUH-ovce za pomoć starijima, tiskali informativne letke, producirali film te nastavili našu kampanju 2016. i u suradnji s Hrvatskim pravnim centrom u sklopu projekta Sigurnost u trećoj dobi: Kako izbjeći rizike pri raspolaganju imovinom. Zahvaljujući stečenim iskustvima na tom projektu i shvaćanju kako se ljudi u pravilu obraćaju za pomoć i podršku tek kada je nastao problem, odnosno nakon što se ugovor o doživotnom ili

dosmrtnom uzdržavanju ne ispoštuje, obnovili smo partnerstvo s HPC-om te započinjemo novi projekt - Važno je znati sa 65+.

Spirala zla pokrenuta je 2006. kada je legaliziran institut dosmrtnog uzdržavanja, koji do tada nije bio dijelom nit jednog hrvatskog važećeg zakona. Čim osoba potpiše ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, nekretnina istog časa više nije u njenom vlasništvu, a davatelj uzdržavanja odmah stječe pravo uknjižbe prava vlasništva koje pak po ugovoru o doživotnom uzdržavanju stječe tek nakon smrti uzdržavane osobe. Poznajući psihologiju starih ljudi, profesionalni uzdržavatelji najčešće na potpisivanje ugovora dolaze u društvu liječnika, medicinske sestre, bilježnika te se svi oni skupe oko jadne stare osobe, koja najčešće ni ne čuje dobro što joj govore. Riječ je o čistoj manipulaciji zbog koje stari ljudi sve češće završavaju kao socijalni slučajevi pa čak i bez krova nad glavom. Kada shvate da su prevareni, nerijetko pokušavaju sudskim putem doći do pravde no sporove u pravilu gube ili ne dožive kraj sudskog postupka.

Borba da se taj institut izbriše iz Zakona o obveznim odnosima, a ugovor o doživotnom osiguranju dodatno normira, i dalje traje, a uskoro kreće nova inicijativa za izmjene zakona.

5. Pravnim savjetima do digniteta

Rješenjem Ministarstva pravosuđa od 5. veljače ove godine Sindikat umirovljenika Hrvatske registrirani pružatelj primarne pravne pomoći jer je tada njegovo Pravno savjetovalište uvedeno u registar za područje cijele Republike Hrvatske. No, Pravno savjetovalište SUH-a zapravo djeluje od 2005. godine, posljednjih sedam godina na čelu s Milanom Tomičićem. Desetak tisuća pruženih usluga, a u 2016. zabilježenih 2.500 kontakata osobno, telefonom, te redovnom i elektronskom poštom, brojke su koje su impresivne. Nazovite,

pitajte, tražite pomoć. A naši stručnjaci pružit će vam i psihološku potporu ili pak održati predavanje ili radionicu u podružnicama.

6. 15. Skupština SUH-a - Borbeno i u novom mandatu

„Odbijamo biti potrošeni, teret, višak, muka, borit ćemo se protiv siromaštva i ekonomske zloporabe umirovljenika i starijih osoba, nastavit ćemo borbu za naša prava”, svojevrsni je sažetak 15. Skupštine SUH-a koja se održala krajem rujna u Zagrebu uz prisustvo više od 100 predstavnika SUH-a iz cijele Hrvatske. Odabrano je novo vodstvo SUH-a, uz novu/staru predsjednicu Jasnu A. Petrović, te su potvrđene buduće smjernice rada. Skupštini su nazočili brojni domaći i strani gosti, a tom su prigodom uručena i priznanja SUH-ovim utemeljiteljima, partnerima i podružnicama. Osobito je važno što su prisustvovali čelnici dviju najvećih hrvatskih sindikalnih središnjica, te tri najveće umirovljeničke stranke.

„Za sobom ste ostavili svoj rad i osobne vrednote. Mi nastavljamo na onim mjestima na kojima ste vi stali. Društva se danas okrenulo novim vrijednostima. Kao što rad nije roba, tako ni čovjek koji radi nije roba. Otuda proizlazi dostojanstvo svakog umirovljenika i umirovljenice. Vi ste naša budućnost i drago nam je što surađujemo”, rekao je tom prilikom predsjednik Nezavisnih hrvatskih sindikata Krešimir Sever.

„Pitaju me pozivamo li vas na ulice. Već jesmo na ulicama, kopamo po kantarima i skupljamo otpade po tržnicama. Pozivamo vas da kažemo NE siromaštvu, a DA dostojanstvu! Vjerujte u sebe! Zajedno možemo promijeniti svijet!”, poručila je na kraju predsjednica SUH-a Petrović. Program rada za razdoblje 2020. godine broji 45 točaka, s otvorenim prostorom za dopisivanje novih. Već se dopisuju, jer ih stvarnost piše sama.

7. Porezna reforma po mjeri bogatih

Odmah po izboru nove Vlade, početkom listopada ove godine se naveliko počela najavljivati porezna reforma koja je prema riječima vladajućih nužna za održivost čitavog financijskog sektora, ali i donošenje novog državnog proračuna. Najavljivana kao velika novotarija koja će ići u korist „malog čovjeka”, u konačnici se pokazala kao reforma iz koje će kao pobjednici izaći samo bogati. Kada je prvi put ministar financija Zdravko Marić prezentirao poreznu reformu, brojni su se digli na noge, nakon čega je Marić odglumio socijalnu osjetljivost i pohvalio se kako se neće povećavati PDV na kruh, mlijeko, knjige, lijekove i ortopedska pomagala. „Socijalni mir je kupljen, porezna reforma ide dalje”, promislilo je Marić kojeg novinari od milja zovu Superhik i mali Todorčić. Mislio je Marić da će uvođenje plaćanja zdravstvenog i mirovinskog doprinosa za honorarce - umjetnike, novinare i umirovljenike proći nezamijećeno, ali nije, pa ipak ga je zadržao. Njegova samouvjerenost je pobijedila. Čak i kada je sam sebi proturječan.

Izmjene prijedloga porezne reforme tražili su sindikati, udruge i udruženja, pa čak i oporbeni saborski zastupnici koji su u konačnici uputili brojne amandmane, ali bez ikakvog uspjeha. Vlada je sve prijedloge, sve amandmane odbacila jer je svoju kvotu „socijalnog dijaloga” ispunila na početku, tj. zadržavanjem PDV-a na kruh, mlijeko, knjige, lijekove i ortopedska pomagala. Umirovljenici će također osjetiti poreznu reformu, ali samo oni s mirovinama višim od 6.000 kuna bruto. Dođe kao da je Zdravko Marić naučio poznatu prisposobu iz evanđelja po Marku: „Jer ko ima, daće mu se; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima.”

Unatoč svemu tome borba za prava umirovljenika i starijih osoba neće ovdje stati, već će se intenzivnije nastaviti kroz nove aktivnosti i metode borbe i u 2017. godini. (Ana Kuzmanić)

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
Za izdavača: Jasna A. Petrović, glavna i odgovorna urednica

Uređuje: Uredništvo

Adresa Uredništva: 10 000 Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2/II.

Info: Telefon/faks: 01/4655 146; 01/4635 202

E-mail: suh@zg.t-com.hr; Web stranica: www.suh.hr

Grafički urednici: Nenad Pejušković, Jasna A. Petrović

Tisak: GMG GRAF, Sesvete

Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20. 2. 1996. Glasilo SUH-a je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Cjenik oglasnog prostora (glasilo SUH-a i web stranica www.suh.hr): za jednu stranicu 4.000 kn; za pola stranice 3.000 kn i za četvrtinu stranice 2.000 kn.

Starima pristup zabranjen?

Piše: Ana Kuzmanić

„Zbog sve češćih posjeta liječniku, a i broja lijekova koje u posljednje vrijeme moram uzimati, željela sam ugovoriti policu dopunskog zdravstvenog osiguranja. Iako su mi već prije na raznim mjestima poput banke i pošte nudili mogućnost ugovaranja, nisam imala potrebu za tim do sada, jer sam izračunala da za dva moja odlaska doktoru godišnje bolje platiti po deset kuna participaciju. I odjednom sam se neugodno iznenadila kada sam shvatila da je cijena za moje godine skočila drastično u odnosu na prošlu godinu kada sam imala 64 godine”, govori nam Sanja, odnedavna umirovljenica koja, kao i velik broj umirovljenika, želi osigurati nešto jeftinije zdravstvene usluge uz pomoć dopunskog osiguranja. Umirovljenica Sanja je proučila sve osiguravateljske i ine tvrtke i shvatila kako nude različite pakete usluga po različitim cijenama, i to prema dobnim skupinama.

Zar se stvarno diskriminiraju stariji od 65 godina?

Zašto baš odabrati dopunsko osiguranje kod nas? Na pet godišnjih uplata jedna godina gratis. Gratis drugo liječničko mišljenje! Mjesečna premija za 70 kuna bez obzira na dob osiguranika! - samo su neki od slogana osiguravateljskih tvrtki kod kojih možete kupiti policu dopunskog osiguranja, a gotovo da zvuče kao reklame s televizije s puno uskličnika, koje vam prodaju raznorazne proizvode. Ipak, ovi oglasi su nešto „opasniji” jer, koliko god zvučalo nevjerojatno, kupujete si zdravlje, odnosno bolju zdravstvenu zaštitu.

Iako smo vjerojatno svi nadživjeli iluzije o tome kako bi u socijalnoj i solidarnoj državi zdravstvena zaštita trebala biti jednako dostupna svima, i dalje branimo očekivanja kako bi upravo najugroženije skupine društva trebale najmanje izdvajati za npr. lijekove. Sjetimo se kako smo početkom 2015. godine slušali najavu o poskupljenju police dopunskog zdravstvenog osiguranja sa 70 na 89 kuna, a vladajući su nas uvjeravali kako 19 kuna i nije neki trošak jer „nema alternative” za spas zdravstvenog sektora. Vlastodršci su ponovno kreirali politike iz vlastite perspektive, punih želudaca i džepova, zaboravljajući na činjenicu da većinu korisnika te police čine umirovljenici čije su mirovine mizerne i ispod granice ljudskog dostojanstva, ali koji ipak svaki mjesec vrijedno izdvajaju minimalno 70 kuna kako bi si donekle olakšali troškove.

S obzirom na to da danas gotovo svugdje možete ugovoriti dopunsko zdravstveno osiguranje, gotovo kao da kupujete kruh, provjerili smo za čitatelje Glasa umirovljenika što nude pojedine osiguravateljske tvrtke za policu dopunskog zdravstvenog osiguranja, za koliku cijenu te varira li ona u odnosu na životnu dob.

Zaštita života i zdravlja - ne i za stare!

Unatoč tome što gotovo sve tvrtke imaju sličan paket usluga - poput pokrivanja troškova participacija u obaveznom zdravstvenom osiguranju u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, za specijalističke preglede, dijagnostiku, laboratorijske pretrage, za fizikalnu terapiju, usluge dentalne medicine, bolničko liječenje, izdavanje lijekova na recept - cijena usluge varira ovisno o životnoj dobi, osim kod HZZO-a koji nudi svim osiguranicima od 18 godina nadalje jedinstvenu cijenu od 70 kuna mjesečno. No, tu sličnosti prestaju. Iako

je cjenovno ista kao policu HZZO-a, policu Generali osiguranja ne pruža mogućnost osiguranja za osobe starije od 65 godina iako „promiču jednakost u cijenama”. Iako se Merkur osiguranje prsi kako „želi pružiti klijentima sigurnost u svim područjima potrebe za zaštitom života i zdravlja”, nude osiguranje samo za osobe do 65 godina. Ostale, pak, osiguravajuće tvrtke slijede logiku - raste broj godina, raste i cijena police dopunskog osiguranja.

Primjerice ako imate do 40 godina i želite uzeti policu dopunskog osiguranja u Allianz u ćete mjesečno izdvojiti 45 kuna (za uključenu listu B lijekova 65 kuna), ako imate do 60 godina cijena police će pak biti 65 kuna (za B listu 95 kuna), a ako ste stariji, onda ćete morati mjesečno izdvojiti čak 170 kuna (za B listu 250 kuna). Ali, to nije sve! Ako uzmete Allianz policu možete paralelno skupljati MultiPlusCard bodove kao u Konzumu, Tisku i na svim Agrokorovim prodajnim mjestima.

UNIQUA osiguranje uz „klasične” usluge uključene u dopunsko zdravstveno osiguranje nudi gratis drugo liječničko mišljenje u prvoj godini osiguranja, uključenu B listu lijekova te liječenje u inozemstvu uz odobrenje HZZO-a i to „samo” po cijeni od 122 kune mjesečno za osobe starije od 65 godina, a za one mlađe - za samo 65 kuna. Nešto jeftinije osiguranje za starije od 65 godina akcijska je ponuda Croatia osiguranja i to za 89 kuna mjesečno, a za mlađe od 65 godina tek 67 kuna. „Prednost” Croatia osiguranja jest što svoju policu možete kupiti i u Zagrebačkog banci, Privrednoj banci, ali i Hrvatskoj pošti. No, kako je to većinska hrvatska tvrtka, te trenutno u promotivnoj kampanji, pitanje je koliko će dugo vrijediti ova ponuda.

Kao navlakuše s televizije

Kratko analizirajući police dopunskog zdravstvenog osiguranja koje nude različite osiguravajuće tvrtke dolazimo do zaključka kako one cjenovno najviše variraju za osobe starije od 65 godina, dok lista usluga i nije toliko različita. Razlikuju se samo „dodatne” pogodnosti koje podsjećaju na reklamne „navlakuše” s televizije. Iako pojedine društvene skupine imaju besplatno dopunsko osiguranje pri državnom HZZO-u (100-postotni invalidi, darivatelji organa, darivatelji krvi, redoviti učenici i studenti), ostaje činjenica kako su i dalje oni najugroženiji na udaru. „Socijalna” mjera, odnosno cenzus za oslobađanje plaćanja dopunskog osiguranja, može se nazvati sramotnim, jer se cenzusi nisu mijenjali od 2004. godine te iznose za samca 1.939 kuna, a člana obitelji 1.516 kuna. To je valjda linija siromašna po receptu banko-osiguravatelja.

Sama činjenica da je dopunsko zdravstveno osiguranje još jedna roba na tržištu, roba teško dostupna najugroženijima, govori nam kako država gubi socijalnu dimenziju te kako je čitav zdravstveni sustav na korak do privatizacije. Zato zaključimo glasno i jasno: umirovljenici, nagovorite i svoju djecu i unuke da budu osigurani kod HZZO-a, jer ćemo samo tako obraniti državni solidarni sustav dopunskog osiguranja!

Umirovljenici, nagovorite i svoju djecu i unuke da budu osigurani kod HZZO-a, jer ćemo samo tako obraniti državni solidarni sustav dopunskog osiguranja!

Umjesto aktivne mirovine, nazad u socijalu

Vlada je unatoč predizbornim obećanjima odlučila kažnjavati umirovljenike koji rade i to dvostrukim oporezivanjem. Umjesto da iskoristi znanje i iskustvo starijih stručnjaka, Hrvatska će uvoziti radnike

Kada se u javnosti početkom studenog pojavila informacija kako Vlada želi uvesti plaćanje zdravstvenog i mirovinskog doprinosa za honorarce, SUH je zaprimio mnogo upita umirovljenika vezano za novosti oko plaćanja dodatnih doprinosa. Javili su nam se umirovljenici koji već rade putem ugovora o djelu i zanimalo ih je kako će se izmjene Zakona o doprinosima odraziti na naknadu koju primaju za svoj rad, ali javile su nam se i osobe s različitim upitima vezanim za rad nakon mirovine.

Jedan od umirovljenika koji nam se obratio rekao je kako ima malu mirovinu, nešto veću od 2.5000 kuna, zbog čega želi dodatno zaraditi, ne da bi si priušio luksuze, već da bi imao dovoljno sredstava za osnovne životne troškove. Zanimalo ga je zašto se uvodi plaćanje zdravstvenog i mirovinskog doprinosa za umirovljenike koji rade putem ugovora o djelu i za koliko će mu se umanjiti iznos koji prima za svoj rad, jer zakonodavac sigurno nije predvidio da taj teret prebaci na poslodavce.

Kažnjavanje umirovljenika umjesto poticaja

Predlagatelji zakona, odnosno „socijalno osjetljiva” Vlada je uvođenje doprinosa objasnila riječima kako će se ukidanjem iznimaka od plaćanja doprinosa umirovljenicima spriječiti „porezna evazija i ukinuti

neopravdana prednost umirovljenika na tržištu povremenog rada, u odnosu na druge radnike jer je u ovom trenutku rad umirovljenika konkurentniji u odnosu na druge sudionike na tržištu povremenog rada”.

Ako sagledamo činjenicu kako su poticanje poduzetništva umirovljenika i povratak što većeg broja mlađih umirovljenika na tržište rada dijelovi predizbornog programa MOST-a i HDZ-a, doista nema logike u uvođenju dvostrukog oporezivanja umirovljenika. Izbori su prošli, zaboravilo se na obećanja i Vlada je odlučila kazniti umirovljenike zašto što rade, svih 8.598 umirovljenika koja su se osudila odmaknuti od bijede i zaraditi dodatnu kunu tijekom 2015. Toliko umirovljenika će od 1. siječnja iduće godine, kao i umjetnici i novinari, plaćati 10 posto mirovinskog i 7 posto zdravstvenog doprinosa na svaki honorar. Istina, ukupna će cijena rada po ugovoru o djelu skočiti nešto manje od 6 posto, a po autorskom ugovoru čak za 14 posto!

Ako broju umirovljenika honoraraca pridodamo i broj od 2.844 osobe koje iskorištavaju svoje zakonsko pravo i rade do pola radnog vremena, dolazimo do samo tri posto osoba starijih od 60 godina koje rade. Očito Vlada smatra kako je tri posto starijih osoba, odnosno 29.006 umirovljenika, koji rade posljednih par godina, strašna prijetnja koja će uzdrmati tržište

rada, ako bi bili izuzeti od ponovnog plaćanja doprinosa.

Polu radnog vremena

Iako u Europskoj uniji postoji trend rasta udjela starijih radnika od 2000. godine, Hrvatska nosi titulu zemlje koja ne voli svoje stare i gura ih u siromaštvo, a pogotovo jer ima najniže udjele rada starijih radnika. Naime, Hrvatska je tek 2014. godine izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju omogućila rad do 20 sati tjedno bez obustave mirovine za umirovljenike koji su ostvarili pravo na starosnu ili invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad. Upravo je sama mogućnost rada do pola radnog vremena uvedena kako bi se potaknulo umirovljenike da se nakon ostvarenja mirovine vrate na tržište rada. Ali, valja napomenuti kako osobama koje su otišle u prijevremenu mirovinu ili invalidsku zbog opće nesposobnosti nije dopušteno raditi bez da im se obustavi mirovina. Upravo zbog toga je SUH od Ustavnog suda tražio ocjenu ustavnosti i zakonitosti, što je 2015. godine odbijeno s vrlo nesuvislim obrazloženjem.

Iskustvo vs. uvoz radne snage

I još nešto: druge zemlje Europske unije imaju drugačije uređene sustave rada u mirovini posebice zbog sve većeg broja umirovljenika koji iz različitih razloga žele nastaviti s radom, bilo to stoga što su otišli ranije u mirovinu jer je tvrtka u kojoj su radili bila pred stečajem ili zato što su ostvarili prava na starosnu mirovinu, a još uvijek žele nastaviti s radom.

Teza o konkurenciji mladima na tržištu rada, koju je Vlada RH plasirala, nije ništa više nego spin jer ako pogledamo strukturu radnika-umirovljenika prema podacima HZMO-a, jasno da se oni najčešće nalaze na pozicijama čelnika organizacija ili su zaposleni kao stručnjaci i znanstvenici pri različitim institucijama.

Jedinstvena formula rada nakon mirovine na razini EU ne postoji, ali primjerice umirovljenici u Njemačkoj mogu raditi bez plaćanja dodatnih poreza ako mjesečno ne pređu 500 eura, dok se sada hrvatskim umirovljenicima želi uvesti duplo oporezivanje. Njemačke kompanije shvatile su vrijednost iskusnih radnika pa tako umjesto da uvoze stručnjake različitih profila kojih nedostaje na tržištu rada, angažiraju umirovljenike za obučavanje mlađih kolega ili na pozicijama za koje mlađi radnici nemaju dovoljno iskustva i znanja. Ali, daleko je Hrvatska od Njemačke koja želi zadržati radnike, bilo stare ili mlade. (Ana Kuzmanić)

Samo prazno tijelo, školjka bez bisera

U posljednje vrijeme često čujemo da se ozbiljno govori o Alzheimerovoj demenciji ili samo o Alzheimeru, ali i da se čuje i podosta viceva o „malom Švabi“ koji nam po kući sakriva stvari. Vicevima kao da želimo sakriti osobni strah od užasa koji nas vreba s porastom godina...

Demencija i Alzheimerova bolest

Demencija je postupno pogoršanje različitih funkcija mozga kao što su sjećanje, razmišljanje, prepoznavanje, jezik te planiranje i gubitak svijest o sebi i drugima. Alzheimerova bolest uzročnik je demencije u 70 do 80 posto slučajeva. Simptomi većine demencija su gubitak pamćenja, problemi s razmišljanjem i planiranjem, problemi s govorom (jezikom), nemogućnost prepoznavanja ljudi i stvari te promjena osobnosti.

Demencija ≠ zarazna

Alzheimerova demencija je skup simptoma najčešće spominjanih kao zaboravljivost, dezorijentiranost, strah, priviđenja, promjene raspoloženja, depresija, agresivnost... To nije isključivo bolest mozga, već je i neurodegenerativna bolest, sistemska bolest koja godinama potpuno razara oboljelu osobu. Česte su upale dišnih i urinarnih putova, kao i sve druge bolesti, a moguća je i jaka bol koja pogoršava ponašanje bolesnika. Pri tome je vrlo važno rano prepoznavanje bolesti zbog početka što ranijeg liječenja danas dostupnim lijekovima. Primjenjuje se i fizikalna, okupacijska, art i muziko terapija i druge, jer bolesniku omogućuju da što duže funkcionira u obitelji. Naime, za sada u Hrvatskoj ne postoji dovoljno smještajnih kapaciteta u domovima za starije, a ni u bolnicama, pa većina bolesnika ostaje u obitelji.

Alzheimer - najveća zdravstvena kriza 21. stoljeća

Mnogi u svijetu smatraju demenciju, posebno Alzheimerovu bolest, jednom od najvećih zdravstvenih kriza 21. stoljeća. Podaci govore da se u svijetu svake tri sekunde pojavljuje novi slučaj demencije, a u Hrvatskoj svaka tri sata. Zbog toga je većina zemalja razvijenog svijeta usvojila Nacionalnu strategiju borbe protiv Alzheimerove bolesti, a Hrvatska

udruga za Alzheimerovu bolest izradila je nacrt Nacionalne strategije borbe protiv Alzheimerove bolesti koja čeka na usvajanje. U Hrvatskoj se procjenjuje da trenutačno ima oko 88 tisuća oboljelih od te bolesti i drugih demencija. Za sada nisu pronađeni lijekovi koji bi izliječili ili barem promijenili tijek bolesti, ali sve bolje upoznavanje same bolesti daje nadu da će se ipak nešto promijeniti na bolje i da će se kvalitetnije moći živjeti s njom.

U Zagrebu je u Psihijatrijskoj bolnici Sveti Ivan u Jankomiru 2015. godine otvorena prva dnevna bolnica za oboljele od Alzheimerove bolesti i drugih demencija, u domovima za starije počeli su se otvarati odjeli specijalizirani za njegu i skrb takvih osoba, a u projektima domova, takvi odjeli postaju standardom. Ipak najveći broj bolesnika od demencija ostaje živjeti u vlastitom domu, a cjelokupnu brigu i skrb o njima vode uglavnom članovi obitelji koji su vrlo često zatečeni samom pojavom bolesti i u početku se vrlo teško nose s tom spoznajom. Osim toga i oboljeli i članovi obitelji osjećaju se izolirano.

Informiranjem i potporom do destigmatizacije oboljelih

Obiteljski skrbnici oboljele osobe moraju se pobrinuti za svoje fizičko, a posebice za psihičko zdravlje. Bolest se mora destigmatizirati. Treba stvoriti poticajno okruženje prijateljske zajednice, koje su sve raširenija pojava u svijetu, ali na sreću, i kod nas. U zajednici je važno izgraditi snažnu mrežu potpore osobama koje žive s demencijom, njihovim skrbnicima i obitelji.

Njegovateljima je potrebna pomoć prije svega s nizom informacija o samoj bolesti, o pojavama koje će se događati u budućnosti, o tome kako će se razvijati bolest, kako reagirati na agresivna ponašanja, lutanja, neizvjesna upravljanja vozilom i općenito sudjelovanje u prometu. Njegovatelji trebaju i emocionalnu potporu, jer je bolest dugotrajna pa trebaju sačuvati i vlastito zdravlje.

Hrvatska udruga za Alzheimerovu bolest osnovana je 5. svibnja 1999. godine. Bila je prvi pravi prijatelj i pomagač obiteljima i oboljelima u nesnalaže-

nju, ali i u razumijevanju problema. Respektabilna je članica mnogih međunarodnih udruženja, nezamjenjiva do danas u pomoći upravo bolesnicima i njihovim obiteljima, ali isto tako ponekad i stručni pomagač i savjetnik medicinskim djelatnicima u sustavu, osobito primarne zdravstvene zaštite, ali i socijalne zaštite u razvoju organiziranih oblika izvaninstitucionalne, ali i institucionalne skrbi u domovima za starije. Sindikat umirovljenika Hrvatske je njezin kolektivni član.

Udruga je dobro povezana sa svjetskim i europskim udrugama, pa posredstvom njih i sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom. Naša i svjetska iskustva pokazuju da je potrebna stalna, kontinuirana specijalistička edukacija obiteljskih liječnika i formalnih njegovatelja, te šira obrazovanost obiteljskih skrbnika i javnosti o tome kako osobama s demencijom pomoći da što dulje ostanu samostalni, unatoč umanjnjima njihovih spoznajnih sposobnosti.

EdukAI 2016. - demencija i odnos društva

Zato je 2015. godine organizirana Prva edukativna konferencija o Alzheimerovoj bolesti EdukAI 2015., a sudionici su zatražili da se održi i ove godine EdukAI 2016. još više usmjeren prema praksi i pitanjima demencije i društva.

Ovogodišnja druga konferencija o Alzheimerovoj bolesti održana je 10. i 11. studenog u Zagrebu. Sudionici konferencije bili su liječnici primarne zdravstvene zaštite i drugi zdravstveni radnici (terenske i patronažne sestre, fizioterapeuti, njegovateljice), psiholozi, zaposlenici u domovima za starije osobe (mnogo iz privatnih domova), volonteri, a mnogobrojni su bili obiteljski skrbnici i članovi obitelji oboljelih.

Demencija ≠ prijelazna

U stručnom dijelu EdukAI 2016. saznalo se mnogo o podršci Gradskog ureda za zdravstvo Grada Zagreba, o čemu je govorila prof. dr. sc. Mirna Šitum u sklopu predavanja Podrška gradskog ureda za zdravstvo Grada Zagreba javno zdravstvenim aktivnostima Hrvatske

udruge za Alzheimerovu bolest, te Ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Grada Zagreba, o čemu je govorila mr. Višnja Fortuna u sklopu izlaganja Grad Zagreb u stvaranju demenciji prijateljske zajednice. Grad Zagreb već 15 godina kontinuirano financijski pomaže udruzi da održava Savjetovalište za članove obitelji oboljelih, edukaciju obitelji, SOS telefon, projekt 10 ranih znakova Alzheimerove bolesti te pomaže Alzheimer caffeima da se destigmatizira bolest, a povodom

PROMOCIJA PRIRUČNIKA O ALZHEIMEROVOJ BOLESTI

Promocija prvog sveučilišnog priručnika Alzheimerova bolest i druge demencije - rano otkrivanje i zaštita zdravlja održana je 13. prosinca u prostorijama Hrvatskog liječničkog zbora u Zagrebu. Promocija priručnika održana je u sklopu 200. jubilarne gerontološke tribine na kojoj su sudjelovali brojni stručnjaci, liječnici itd.

svjetskog dana Alzheimerove bolesti održana je Šetnja za sjećanje.

Demencija = nasljedna

„Grad Zagreb je prihvatio Globalnu povelju o demenciji kao osnovu za daljnje usavršavanje svojih zdravstvenih politika u sklopu smjernica europskog i svjetskog projekta Zdravi grad zbog razvoja Zagreba kao prijateljske zajednice demenciji”, naglasila je Šitum.

Višnja Fortuna naglasila je kako Grad Zagreb pruža niz individualiziranih, izvaninstitucionalnih usluga oboljelima, pomoć u kući i dnevni boravak, dok se uz pomoć projekata gerontoloških centara provodi niz kreativnih i rekreativnih radionica. Osim toga, osobama s uznapredovalom bolešću omogućuje se smještaj na specijaliziranom odjelu u domu Medveščak, a u posljednjoj fazi bolesti na odjelu za pojačanu njegu. Od ove godine osigurano je i savjetovanje za članove obitelji u domu Sveti Josip. O tijeku i liječenju govorili su liječnici, o problemima obitelji socijalni radnici i psiholozi, a sestre i njegovateljice o njezi oboljelih. Savjetnica pučke pravo-

braniteljice za pravne osobe Silvija Trgovec Greif govorila je o ljudskim pravima osoba starije dobi i dugotrajnoj institucionalnoj skrbi. Ipak, uvijek je najteže slušati osobne priče i doživljaje življenja uz oboljelu osobu. Neponovljive su priče, tragične do boli, vapaji očajnika.

„Moj tata je nas - mamu, brata i mene, a kasnije i unuke, neizmerno volio, ali nekako smo nestali iz njegovog života. I znam da ne bi nikad pristao na to, znam da bi radije odabrao najgore muke nego da izgubi nas. Alzheimer ga je gasio, iz njegovog sjećanja brisao jednog po jednog kao svijeće na torti. I kako smo mi nestajali iz njegovog sjećanja, tako je i on nestajao pred našim očima. Malo po malo, sve dok nije ostalo samo prazno tijelo, samo školjka bez bisera. Moj tata je preminuo 11. lipnja 2013. godine. Njegova duša je preminula nekoliko godina prije toga”, ispričala je I.L. svoje svjedočanstvo.

Zaključak konferencije je kako svakako treba nastaviti s njenim redovnim održavanjem jer uvijek ima mnogo novosti, a svijet traži nova, bolja rješenja i spoznaje.

(Biserka Budigam)

NOVA POVLASTICA ZA SUH-OVCE

Izjednačeni poslije smrti

Sindikata umirovljenika Hrvatske i udruga Posmrtna pripomoć potpisali su 22. studenog Ugovor o poslovnoj suradnji kojim su osigurane određene povlastice za članove SUH-a prilikom ugovaranja posmrtno pripomoći.

Udruga Posmrtna pripomoć osnovana je prije više od 85 godina s ciljem da postane organizacija socijalno-karitativnog karaktera koja bi svojim djelovanjem pomagala članovima i njihovim obiteljima u najtežim trenucima. Danas udruga broji preko 250 tisuća članova, a usluge posmrtno pomoći olakšavaju bližnjima preminulog najteže trenutke u slučaju smrti. Često su takvi trenutci stresni, emotivni

te ljudi nisu sposobni obaviti čitavu organizaciju pogreba sami. Čitavu organizaciju, u skladu s temeljnim pogrebnim standardom, obavljaju profesionalci iz Posmrtno pripomoći.

Dostojanstven pogreb i financijski je skup i mnogim ljudima u današnjem sve dubljem siromaštvu je i nedostizan. U prosjeku košta gotovo 10 tisuća kuna, a ako nemate grobno mjesto onda i dodatnih 40, 50 tisuća kuna. Da bi se takvi troškovi lakše prebrodili, ljudi se učlanjuju u Posmrtnu pripomoć, te prema svojim godinama uplaćuju mjesečnu članarinu. Tako osobe od 10 do 60 godina plaćaju mjesečno 39 kuna, a osobe iznad 65 godina plaćaju 128 kuna.. Osobe starije od 65 godina članarinu plaćaju pet godina, nakon čega je vrijednost pogrebnog standarda u potpunosti isplaćena.

Da bi se stekla prava na pogreb potrebno je da od dana upisa prođu dvije godine te osoba stječe pravo na pokrivanje 50 posto vrijednosti pogrebnog standarda koja je jednaka za sve članove, ako je prošlo 3 godine onda osobe stječu pravo na pokrivanje 75 posto vrijednosti pogrebnog standarda, a nakon 4 godine stječu pravo na cjelokupni iznos vrijednosti pogrebnog standarda. Ako se smrtni slučaj za starije od 65 dogodi i prije uplaćene čitave sume,

novac koji je uplaćen se koristi za pogreb, a razlika se nadoplaćuje kod organizacije pogreba. Iako malo izgleda neobično, najčešće posmrtnu pripomoć uplaćuju mladi, oni iz skupine od 10 do 60 godina. Kako nam objašnjava rukovoditelj Posmrtno pripomoći Ivan Periša, često se događa da starije osobe upisuju mlade, primjerice da bake upisuju unuke.

Kada je riječ o pokopu, Periša nam govori kako se zapravo većina članova odlučuje za „standardni” pogreb na koji nitko ne bi imao prigovora. Periša naglašava kako je vrlo važno da se ne dogodi greška tijekom pogreba zbog čega čitavu organizaciju preuzima Posmrtna pripomoć. Posebno je važno kako je vrijednost pogrebnog standarda jednaka za sve članove u Republici Hrvatskoj.

„Najviše zavrzlama ima kada su ljudi traže prosipanje pepela nakon kremiranja jer misle da je to dopušteno izvesti bilo gdje, ali je kod nas to regulirano zakonom kao i držanje urne kod kuće”, priča nam Periša.

Za sve one koji bi ipak željeli prosuti pepeo, Periša kaže kako postoji posebna parcela na nekim grobljima gdje je to moguće te da na njoj kasnije se postavi pločica s imenom pokojnika uz godinu rođenja i smrti.

Unatoč tome što je velik broj SUH-ovaca učlanjen u Posmrtnu pripomoć, sam porast broja pitanja o načinima učlanjenja pokazuje kako su starije osobe sve više zainteresirane da za života riješe pitanje svog posljednjeg počivališta i time svojoj obitelji olakšaju troškove. (A.K.)

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U PROSINCU 2016.

NOVOSTI U OBVEZONOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

ODLUKE UPRAVNOG VIJEĆA HZZO-A

30. studenoga 2016. godine održana je 10. redovna sjednica Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO). U nastavku donosimo najvažnije odluke.

FINANCIRANJE PRIPRAVNIČKOG STAŽA ZDRAVSTVENIH RADNIKA

Nakon javnog natječaja za financiranje pripravničkog staža doktora medicine, doktora dentalne medicine, magistara farmacije i magistara medicinske biokemije koji je proveo HZZO, izabrano je 112 stažista za koje će HZZO financirati provođenje pripravničkog staža.

Izabrani su svi kandidati koji zadovoljavaju uvjete te će moći započeti sa svojim stažem.

Pripravnički staž koji financira HZZO kandidati će moći obaviti u bolničkim zdravstvenim ustanovama, poliklinikama i ljekarničkim zdravstvenim ustanovama čiji su osnivači županije i Grad Zagreb, ustanovama hitne medicinske pomoći, domovima zdravlja i zavodima za javno zdravstvo.

Spomenute zdravstvene ustanove će radi provođenja pripravničkog staža s izabranim kandidatima sklopiti ugovore o radu.

Uz to, HZZO će također financirati pripravnički staž za još 500 stažista koji su izabrani ili će biti izabrani na natječajima koje provode ugovorne zdravstvene ustanove i privatni zdravstveni radnici te poliklinike i ljekarničke zdravstvene ustanove čiji su osnivači druge pravne i fizičke osobe.

NABAVA INZULINSKIH PUMPI ZA OBOLJELE OD DIJABETESA

HZZO pokreće postupak javne nabave inzulinskih pumpi za potrebe oboljelih od šećerne bolesti. Svrha javne nabave inzulinskih pumpi je unaprjeđenje u terapiji kod oboljelih od dijabetesa koji svoju bolest ne mogu dostatno regulirati drugim dostupnim načinima terapije. Inzulinska pumpa oboljelima znatno pomaže u kontroli bolesti, povećava kvalitetu života, te smanjuje rizike koje sa sobom nosi dijabetes.

Proteklih godina nabavljalo se nešto više od 100 inzulinskih pumpi putem postupka javne nabave.

Pretpostavljamo da će se i ovoga puta nabaviti otprilike ista količina, no točna brojka inzulinskih pumpi bit će poznata nakon provedenog postupka javne nabave.

Nakon nabave inzulinskih pumpi, HZZO će dio dostaviti Sveučilišnoj klinici za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma „Vuk Vrhovac“ u Zagrebu, a dio KBC-u Zagreb.

Iz sadržaja:

- Financiranje pripravničkog staža zdravstvenih radnika
- Nabava inzulinskih pumpi za oboljele od dijabetesa
- Prekogrančna zdravstvena zaštita - V. dio
- Obilježen svjetski dan protiv AIDS-a
- Novouređena operacijska dvorana u Klinici za dječje bolesti Zagreb

PREKOGRANIČNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA V. DIO

Pravo na korištenje hemodijalize,
odnosno terapije kisikom u ugovornim i
trećim državama

Iznimno, u odnosu na utvrđeni opseg zdravstvene zaštite u ugovornim i trećim državama, koji se osiguranim osobama osigurava na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja, osiguranoj osobi koja u navedene države putuje radi privatnog posla, a koristi bikarbonatnu hemodijalizu kao kronični bubrežni bolesnik, odnosno pod terapijom je kisikom, osigurava se pravo da na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja korištenje bikarbonatne hemodijalize, odnosno terapije kisikom u inozemnoj zdravstvenoj ustanovi (članak 22. Pravilnika)

Navedeno pravo osigurana osoba može ostvariti samo na osnovi prethodno izdanog rješenja ovlaštenog radnika Direkcije HZZO-a.

U navedenom slučaju osiguranoj osobi može se odobriti korištenje rečene zdravstvene zaštite tijekom boravka radi privatnog posla u ugovornoj ili trećoj u maksimalnom trajanju do 90 dana u jednoj kalendarskoj godini.

Ovlašteni radnik Direkcije HZZO-a rješenje o pravu na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu donosi na osnovi pisanog zahtjeva osigurane osobe kojem mora biti priložena odgovarajuća medicinska dokumentacija iz koje je vidljivo da osigurana osoba koristi bikarbonatnu hemodijalizu kao kronični bubrežni bolesnik, odnosno terapiju kisikom te potvrda inozemne zdravstvene ustanove o prihvatanju provođenja bikarbonatne hemodijalize, odnosno terapije kisikom osiguranoj osobi, kao i broju planiranih hemodijaliza, odnosno terapija po datumima.

U zahtjevu je osigurana osoba obvezna navesti za koje razdoblje traži odobrenje provođenja hemodijalize, odnosno terapije kisikom u inozemstvu (prvi i posljednji dan boravka).

Osigurana osoba kojoj je rješenjem Direkcije HZZO-a odobreno korištenje zdravstvene zaštite u navedenim slučajevima obvezna je prije odlaska u ugovornu ili treću državu izvršiti prijavu boravka u ugovornoj ili trećoj drž-

avi te uplatiti posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu osnovom čega će joj se izdati odgovarajuća potvrda o pravu na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu.

Osigurana osoba kojoj je rješenjem Direkcije HZZO-a odobreno pravo na korištenje bikarbonatne hemodijalize, odnosno terapije kisikom, a koja ne podnese prijavu boravka i ne uplati poseban doprinos za sve vrijeme planiranog boravka u ugovornoj ili trećoj državi i ne pribavi odgovarajuću potvrdu o pravu na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu te osigurana osoba koja je bikarbonatnu hemodijalizu, odnosno terapiju kisikom u tim državama koristila bez rješenja Direkcije HZZO-a obvezna je troškove te zdravstvene zaštite snositi osobno.

OBILJEŽEN SVJETSKI DAN PROTIV AIDS-A

Svjetski dan borbe protiv AIDS-a obilježava se 1. prosinca širom svijeta s ciljem podizanja svijesti i ukazivanja na javnozdravstveni značaj HIV/AIDS-a: rizike i mjere zaštite, važnost prevencije, ranog dijagnosticiranja, liječenja i skrbi za oboljele, kao i pokazivanje solidarnosti prema oboljelima, te davanje doprinosa smanjenju stigme i diskriminacije, ali i zaštiti spolnog i reproduktivnog zdravlja. Međunarodni simbol svjesnosti i podrške prevenciji i liječenju HIV infekcije i AIDS-a je crvena vrpca. Tema Svjetskog dana AIDS-a ove godine je „Ruke gore za HIV prevenciju” (engl. „Hands up for #HIVprevention”) s ciljem ukazivanja na različite aspekte HIV prevencije i što to znači za određene skupine ljudi poput adolescenata, djevojaka i mladih žena, ključnih populacija i osoba koje žive s HIV-om.

Glavna mjera prevencije zaraze HIV-om su edukacija, zaštita i testiranje. Edukacija o mjerama zaštite i odgovornom spolnom ponašanju posebno je značajna za mlade koji tek ulaze u intimne odnose. Svi koji su bili ili sumnjaju da su bili u situaciji da su se mogli zaraziti HIV-om (npr. nezaštićeni spolni odnos, korištenje tuđeg pribora za ubrizgavanje...) trebali bi se testirati što prije jer rano otkrivanje HIV infekcije omogućava pravovremeno liječenje čime se sprečava ili smanjuje razvoj komplikacija bolesti te se zaraženoj

Svi koji su bili ili sumnjaju da su bili u situaciji da su se mogli zaraziti HIV-om (npr. nezaštićeni spolni odnos, korištenje tuđeg pribora za ubrizgavanje...) trebali bi se testirati što prije jer rano otkrivanje HIV infekcije omogućava pravovremeno liječenje

osobi poboljšava životna prognoza i sprečava prijenos infekcije na druge ljude.

Prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) i Zajedničkog programa UN za borbu protiv HIV/AIDS-a (UNAIDS-a) u svijetu trenutačno živi 34 milijuna ljudi zaraže-

nih HIV-om, dok prema podacima Europske Unije (EU) i SZO-a svaki sedmi Europljanin zaražen HIV-om nije svjestan toga da je inficiran virusom. U 2015. godini zabilježen je rekordan broj od 153 407 novih slučajeva zaraze HIV-om.

NOVOUREĐENA OPERACIJSKA DVORANA U KLINICI ZA DJEČJE BOLESTI ZAGREB

U subotu 19. studenoga 2016. godine u Klinici za dječje bolesti Zagreb otvorena je novouređena operacijska dvorana s Jedinicom intenzivnog liječenja. Radi se o investicija vrijednoj 18 milijuna kuna.

Otvorenju su prisustvovali predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, ministar zdravstva Milan Kujundžić, bivši ministar zdravlja Siniša Varga, pročelnica Ureda za zdravstvo Grada Zagreba Mirna Šitum i drugi.

Prema riječima ministra Milana Kujundžića, koji je izrazio zadovoljstvo tehnološkim pomakom u hrvatskome zdravstvu, rekavši kako je to velika stvar, operacijski blok sadrži najmodernije medicinske uređaje, izolaciju za najteže slučajeve, a prilagođen je do najsitnijih detalja za intenzivno liječenje djece. Također je najavio kako će Ministarstvo zdravstva nastojati popravljati i druge bolnice, poglavito dječje, a uložiti će i dodatni napor kako bi se zaustavio trend manjka pedijataru, kao i novorođene djece.

Predsjednik Vlade Andrej Plenković, ocijenivši kako je to veliki događaj za hrvatsku medicinu i kvalitetniju medicinsku skrb za najmlađe pacijente, ujedno je zahvalio svima koji su tome pridonijeli, kao i bivšem ministru zdravlja Siniši Vargi. „Briga o djeci je time podignuta na višu razinu i poticaj je svima nama koji nosimo političku odgovornost zajedno sa svim stručnim ljudima u hrvatskom zdravstvu da prionemo zajedničkim snagama realizaciji krupnog cilja,

izgradnji nove dječje bolnice koja bi omogućila kvalitetniju zdravstvenu skrb. Kako bi se omogućila realizacija tog ključnog projekta, radi se na osiguranju sredstava iz operativnih programa kohezijskih fondova Europske unije”, naglasio je predsjednik Vlade Andrej Plenković.

Prema riječima ravnatelja bolnice Zorana Bahtijarevića jedinica intenzivnog liječenja s 12 kreveta opremljena je najsuvremenijom opremom i najbolji stručnjaci na svijetu, koji ovdje rade, dobili su i takvu opremu. Dodao je i kako se u integriranoj operacijskoj sali sve upravlja s centralnog mjesta, a u intenzivnoj njezi sve se može individualno prilagođavati svakom pacijentu. Ujedno je naglasio kako je postignut je konsenzus o izgradnji nove središnje dječje bolnice koje je i jedino pravo rješenje.

Voditeljica Odjela intenzivnog liječenja Dječje bolnice Ivančica Škarić istaknula je kako novouređena moderna jedinica intenzivnog liječenja tehnološkom potporom i opremom zadovoljava najviše standarde liječenja novorođenčadi i prijevremeno rođene djece, djece koja su teško ozlijeđena ili bolesna, podvrgnuta teškim operacijskim zahvatima ili koja su doživjela neku tešku nesreću

Prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije u svijetu trenutačno živi 34 milijuna ljudi zaraženih HIV-om

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB
www.hzzo.hr

Za nakladnika: v. d. ravnatelja mr. sc. Fedor Dorčić, dr. med. spec.
Urednice priloga: Jasenka Pap, dipl. iur., Nevenka Mirković, dipl. iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

info.HZMO

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

Zagreb, prosinac 2016., godina IX., br. 11

Obiteljska mirovina – podnošenje zahtjeva i posebni uvjeti

- Zahtjev za obiteljsku mirovinu nakon smrti osiguranika podnosi se nadležnoj službi Zavoda prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osobe koja podnosi zahtjev, a nakon smrti korisnika mirovine zahtjev se podnosi nadležnoj službi Zavoda koja je isplaćivala mirovinu.

Ako je prebivalište osobe od koje se izvodi pravo na mirovinu bilo u inozemstvu, nadležna je služba na čijem je području bilo posljednje osiguranje. Zahtjevu treba priložiti: radnu knjižicu osobe od koje se izvodi pravo na mirovinu; smrtni list; vjenčani list; rješenje suda o postojanju izvanbračne zajednice ili životnog partnerstva; rodne listove za sve članove obitelji koji traže priznanje prava na mirovinu; školske potvrde za djecu na redovitom školovanju; izjavu jesu li članovi obitelji zaposleni, odnosno koriste li neku drugu mirovinu; podatak o OIB-u za sve članove obitelji koji traže da im se prizna pravo na mirovinu; ovlaštenje / suglasnost koju izdaje banka s podatkom o IBAN konstrukciji tekućeg računa člana obitelji kojem će se isplaćivati obiteljska mirovina. Ako je osoba od koje se izvodi pravo na mirovinu bila zaposlena u inozemstvu, taj podatak treba navesti u zahtjevu te priložiti dokaze o radu u inozemstvu i dokaz o državljanstvu.

Za dijete koje ima status osobe s invaliditetom treba priložiti i rješenje, odnosno odluku nadležnog tijela o utvrđenom statusu osobe s invaliditetom s preostalom radnom sposobnosti utvrđenoj prema propisima o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

- Povoljniji uvjeti korištenja prava na obiteljsku mirovinu propisani su za djecu - osobe s invaliditetom.

Prema Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom uključivanje u svijet rada omogućeno je i osobama s invaliditetom s preostalom

radnom sposobnosti, a među njima su i djeca s invaliditetom (poteškoćama u razvoju).

Djeca s invaliditetom koja se na taj način osposobe i rade često nisu u mogućnosti ostvariti vlastitu mirovinu, a zbog rada odnosno obavljanja djelatnosti ne bi mogli kontinuirano primati obiteljsku mirovinu, te se kao iznimka propisuje da ta djeca imaju pravo na obiteljsku mirovinu nakon smrti roditelja neovisno o činjenici uzdržavanja.

Za vrijeme trajanja radnog odnosa ili obavljanja djelatnosti isplata obiteljske mirovine obustavlja se, a nakon prestanka zaposlenja isplata se ponovo uspostavlja. Isto tako, dijete koje je pravo na obiteljsku mirovinu steklo na osnovi potpunog gubitka radne sposobnosti, ako se zaposli ili počne obavljati djelatnost ne gubi pravo na obiteljsku mirovinu, ali se za to vrijeme isplata mirovine obustavlja.

Ako je dijete na temelju zaposlenja ispunilo uvjete za vlastitu mirovinu, može birati između obiteljske i vlastite mirovine.

- Izvanbračni drug ostvaruje pravo na obiteljsku mirovinu ako je izvanbračna zajednica postojala i trajala najmanje tri godine, a razvedeni bračni drug ima pravo na obiteljsku mirovinu ako mu je sudskom odlukom dosuđeno pravo uzdržavanja.
- Roditelj kojeg je osiguranik ili korisnik prava uzdržavao do svoje smrti (prema zakonom utvrđenim uvjetima) ima pravo na obiteljsku mirovinu ako je do smrti osiguranika ili korisnika prava navršio 60 godina života.

Ako je roditelj mlađi od 60 godina, ali je do smrti osiguranika ili korisnika prava kod njega nastao potpuni gubitak radne sposobnosti, ima pravo na obiteljsku mirovinu sve dok takva nesposobnost traje, a ako za vrijeme trajanja ovog prava navrší 60 godina života, trajno zadržava pravo na mirovinu.

- Mirovine i mirovinska primanja utvrđuju se u mjesečnoj svoti i isplaćuju se unatrag za svaki mjesec.

U slučaju smrti korisnika mirovine nasljednicima se isplaćuju dospjela, a neisplaćena mirovinska primanja, i to cijela mirovina za mjesec u kojem je korisnik mirovine umro, pod uvjetom da nasljednici dostave mjerodavnoj područnoj službi / uredu Zavoda koji je isplaćivao mirovinu pravomoćno rješenje o nasljeđivanju.

Na zahtjev davatelja uzdržavanja nakon smrti korisnika mirovine – primatelja uzdržavanja, isplaćuju se dospjela, a neisplaćena mirovinska primanja do smrti korisnika prema ugovorima o doživotnom uzdržavanju koji moraju biti sastavljeni u pisanom obliku te ovjereni kod suca nadležnog suda ili potvrđeni (solemnizirani) kod javnog bilježnika ili sastavljeni u obliku javnobilježničkog akta.

U ugovorima se između davatelja i primatelja uzdržavanja, kao predmet ugovaranja, izričekom utvrđuje da se dospjela, a neisplaćena mirovinska primanja odnosno potraživanja prema Zavodu prenose u vlasništvo davatelja uzdržavanja.

*Dragim umirovljenicima i njihovim obiteljima
sretan Božić i svako dobro u novoj 2017. godini*

želi

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

KORISNICI MIROVINA - u studenome 2016.

VRSTE MIROVINA	UKUPAN BROJ KORISNIKA	PROSJEČNE SVOTE MIROVINA
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	503 169	2.475,92 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	14 102	3.382,05 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO	86 656	2.163,82 kn
Prijevremena starosna mirovina	178 493	2.341,28 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	143	2.575,76 kn
Invalidska mirovina	130 485	1.843,54 kn
Obiteljska mirovina	227 323	1.881,75 kn
UKUPNO - ZOMO	1 140 371	2.251,54 kn
Prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba - DVO, PS, OSO		
Ukupno	14 298	3.482,03 kn
Prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - ZOPHBDR		
Ukupno	71 904	5.068,20 kn
Prema Ugovoru između RH i BiH o suradnji na području prava stradalnika rata u BiH koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO		
Ukupno	6 821	2.794,45 kn
SVEUKUPNO	1 233 394	2.433,02 kn

PROSJEČNA MIROVINA (ZOMO) bez međun. ugovora - isplata u studenome 2016. -	Iznos u kunama	Njen udio u plaći za rujan 2016. (5.624 kn)
Prosječna mirovina za listopad 2016.	2.505,30 kn	44,55%
Prosječna ukupna starosna mirovina za listopad 2016.	2.753,68 kn	48,96%
Prosječna starosna mirovina za listopad 2016. s 40 i više godina m. staža	4.158,08 kn	73,93%

Korisnici mirovina - muškarci (45,76%)	564 349
Korisnici mirovina - žene (54,24%)	669 045
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1 : 1,19
Udio ukupnog broja korisnika mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO	14,79%
Udio broja korisnika starosnih mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO	19,76%
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	30 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	70 godina
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja	3.088.000.000 kn

Od obrade mirovina za listopad 2016. (isplata u studenome 2016.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Zakon o mirovinskom osiguranju, NN br. 157/13) obustavljena je isplata mirovine za 1 575 korisnika (31 korisnik mirovine s prebivalištem u RH i 1 544 u inozemstvu).

Uređuje i grafički priprema:
Odjel za odnose s javnošću HZMO
A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb

www.mirovinsko.hr
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168

Od ovog broja Glasa umirovljenika, redovito će se objavljivati vodič za socijalna prava starijih osoba kojem je glavni cilj starijim osobama pružiti informacije o njihovim socijalnim pravima i uslugama socijalne skrbi. Vodič je izrađen u sklopu projekta Kako do dostojanstva, u sklopu natječaja Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku. Velik broj starijih osoba nije upoznat sa svojim pravima, a česte promjene propisa koji reguliraju ostvarivanje prava, dodatno otežavaju situaciju. Temeljem dugogodišnjeg rada SUH-a ustanovljena je potreba za pravodobnim pružanjem informacija starijim osobama o njihovim pravima, a s obzirom na rastuće siromaštvo te dobne skupine, osobito je uočena potreba za informacijama o socijalnim pravima i uslugama, ali i mogućnostima uključivanja u život zajednice.

TREĆA DOB U BROJKAMA

- Prema procjenama Državnog zavoda za statistiku, 2015. godine u Hrvatskoj je bilo 799.286 starijih osoba od 65 godina, odnosno gotovo 19 posto, a prema procjenama Global Age Watcha 24.9 posto osoba je starije od 60 godina. Udjel starijih osoba u stalnom je porastu što ujedno povećava i obvezu zajednice za brigu za starije osobe kroz mrežu socijalnih usluga.
- Stopa rizika od siromaštva u Hrvatskoj u 2015. godini iznosila je 20 posto, dok je u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti bilo 29,1 posto osoba, pokazali su rezultati Ankete o dohotku stanovništva koju je proveo Državni zavod za statistiku.
- Po kvaliteti života starijih osoba Hrvatska se nalazi tek na 61. od ukupno 96 rangiranih mjesta, na ljestvici Global Age Watcha, i to najviše zbog ekonomske deprimiranosti.
- Gotovo polovica umirovljenika je u 2015. primala mirovinu manju od prosjeka od 2.237,89 kuna, a za čak 92 tisuće njih iznosila je manje od 500 kuna.
- Hrvatska ima najnižu relativnu mirovinu (udjel prosječne neto mirovine u prosječnoj neto plaći) od svih zemalja u regiji, tj. 38,22 posto za 2015. godinu, dok u BiH iznosi 44 posto, u Srbiji 47 posto, Crnoj Gori 57 posto, Sloveniji 58 posto i u Makedoniji 60 posto.
- Hrvatska je peta zemlja u Europi po udjelu starijih od 65 godina u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Ispred nje su samo Bugarska, Latvija, Estonija te Rumunjska.

@ vijesti

Novom strategijom do bolje socijalne skrbi za starije

Kako bi se starijim osobama omogućilo pravo na dostojanstvenu starost i trajnu društvenu uključenost, potrebna je uspostava cjelovitog pristupa i dugoročne strategije socijalne skrbi. U tu svrhu, Ministarstvo je izradilo *Strategiju socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2016. godine*, prvi strateški dokumenti koji se odnosi na socijalnu skrb o starijim osobama.

Strategija predstavlja podlogu za korištenje sredstava iz Europskih fondova, ali i podlogu za razvoj novih oblika skrbi za starije osobe u lokalnoj zajednici.

Sada se planira izrada Strategije socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2020. godine, u čemu će aktivno sudjelovati i predstavnica Sindikata umirovljenika Hrvatske.

Ciljevi koji se nastoje postići Strategi-

jom proizlaze iz problema uočenih prilikom analize postojećeg stanja, a odnose se na unaprjeđenje sustava ostvarivanja prava, osiguranje pravodobne informacije o pravima za starije osobe, te razvijanje različitih oblika socijalnih usluga koje pridonose uključivanju starijih osoba u život zajednice.

Gerontološki kongres: Hrvatska s najbrže rastućim starijim stanovništvom u svijetu

Ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku **Nada Murganić** otvorila je 3. Hrvatski gerontološki i gerijatrijski kongres, koji se održao od 15. do 17. studenog u Opatiji. Cilj i svrha ovog kongresa je dati dio odgovora na pitanja kako osigurati što dulji i kvalitetniji život, posebno u svjetlu činjenice da Hrvatska ima najveći udio starije

populacije u Europi i svijetu. Tom prilikom ministrica je istaknula kako Ministarstvo za demografiju obitelj, mlade i socijalnu politiku s dužnom pažnjom pristupa skrbi o starijim osobama koje su prepoznate kao jedna od posebno ranjivih skupina stanovništva te u tu svrhu razvija i podupire institucijske i izvaninstitucijske modele skrbi o starijim osobama, potiče pronalaženje novih i unapređenje postojećih oblika skrbi u lokalnoj zajednici te predlaže mjere kojima se potiče ostanak starijih i nemoćnih članova u krugu obitelji.

„Starijem stanovništvu treba omogućiti što bolje životne uvjete”, rekla je ministrica i izrazila nadu da će se nakon ovog kongresa popraviti odnos prema starijim ljudima na ljestvici društvenih vrijednosti. „Moramo poštovati starije ljude i zahvaliti im za sve što ostavljaju iza sebe i što mi imamo danas”, kazala je.

ZAPAMTITE: Koja su glavna prava starijih osoba u sustavu socijalne skrbi?

Prava u sustavu socijalne skrbi dostupna starijoj osobi, ako ispunjava uvjete propisane Zakonom o socijalnoj skrbi, mogu biti u obliku naknada i usluga.

1 Naknade koje može ostvariti starija osoba u sustavu socijalne skrbi su:

- zajamčena minimalna naknada
- naknada za troškove stanovanja
- troškovi ogrjeva
- naknada za osobne potrebe korisnika smještaja
- osobna invalidnina
- doplatak za pomoć i njegu

2 Usluge koje može ostvariti starija osoba u sustavu socijalne skrbi su:

- prva socijalna usluga
- savjetovanje i pomaganje
- pomoć u kući
- boravak
- smještaj

3 Kako će starije osobe ostvariti socijalna prava?

Zakonom o socijalnoj skrbi uspostavljeni su centri za socijalnu skrb kao glavni provoditelji mjera i aktivnosti u području socijalne skrbi na terenu. Ako se starija osoba nalazi u potrebi potrebno je da se obrati nadležnom centru za socijalnu skrb gdje će dobiti sve potrebne informacije o načinu i uvjetima ostvarivanja pojedinog prava iz sustava socijalne skrbi.

Djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi (centar za socijalnu skrb, dom socijalne skrbi, centar za pružanje usluge u zajednici i centar za pomoć u kući), jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, pod uvjetima i na način propisan Zakonom o socijalnoj skrbi, posebnim zakonima i provedbenim propisima.

@ vijesti

Osim toga naglasila je kako u kontekstu nove uloge Ministarstva, starije osobe valja promatrati i kao jedan od ključnih demografskih faktora od kojeg će polaziti

i na kojem će završavati svaka ozbiljnija demografska analiza i inicijativa za unaprjeđenjem demografskih statistika u zemlji.

Nada Murganić: „Sve o životu sam naučila kroz rad i razgovor sa starijim osobama”

Ministrica Murganić gostovala je u emisiji *Treća dob* Hrvatskog radija gdje je govorila o ulozi Ministarstva po pitanju skrbi o starijim osoba. Tom prilikom rekla je kako je udio starijih osoba od 65 godina u značajnom porastu što sve građane i građanke obvezuje da starije osobe uključimo u društvo kao aktivne članove.

„Kroz socijalnu politiku provode se različiti oblici skrbi za starije osobe. Najprepoznatljiviji su domovi za starije i nemoćne, a razgranata je i mreža privatnih domova”, rekla je ministrica. Poručila je starijim osobama da je ponosna što je imala priliku raditi s njima kao mlada socijalna radnica.

„Puno sam naučila, praktički sve o životu, kroz rad i razgovor sa starijim osobama. Želim poručiti svima nama, ako imamo sreću doživjeti starost, neka bude u razumijevanju sa svima u našem društvu”, poručila je ministrica.

KAKO DO PRAVA - PITAJTE NAS!

Kako do ogrjeva?

Pitanje: Poštovani, moja financijska situacija je posljednjih godinu jako loša, dok sam mogao sam radio na crno, pokušavao sam si osigurati donekle pristojan život. Mirovinu nemam, samo jedan mali stan u trošnoj kući u kojem sam živim. Od ove godine sam počeo primati zajamčenu minimalnu naknadu, ali ni ona mi nije dostatna da platim troškove drva. Mogu li ikako ostvariti pravo na besplatna drva? (M.K., Zagreb).

Odgovor: S obzirom na to da ste naveli kako primete zajamčenu minimalnu naknadu, prema Zakonu o socijalnoj skrbi, imate pravo na troškove ogrjeva i to na osiguravanje 3m² drva jednom godišnje ako se grijete na drva odnosno odobravanjem novčanog iznosa za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb. Informacije vezane za pravo na troškove ogrjeva dostupne su u jedinici lokalne samouprave (općina ili grad) i u nadležnom centru za socijalnu skrb.

* * *

! Pozivamo čitatelje da nam šalju pitanja u vezi socijalnih prava i usluga, kako bi ih ostvarili ili saznali kome se obratiti. Dobit će korisne upute.

Kako do dostojanstva - vodič za socijalna prava za starije osobe financiran je od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, a za sadržaj je odgovoran isključivo Sindikat umirovljenika Hrvatske.

Sport, izložba i zabava

Ovogodišnje Sedme Sportske igre SUH-a Istarske županije održane su u Pazinu 23. listopada u novoj školsko-gradskoj sportskoj dvorani gdje su se okupili članovi 11 podružnica SUH-a Istre: Fažana, Labin, Medulin, Novigrad, Pazin, Poreč, Pula, Roč, Svetvinčenat, Umag i Vrsar. Natjecalo se 14 ekipa u boćanju, stolnom tenisu, pikadu, šahu te

kartaškim igrama - trešeti, briškuli i remiju.

Županijske igre održale su se pod pokroviteljstvom grada Pazina te su na svečanom otvorenju sudjelovali gradonačelnik grada Pazina Renato Krulčić, župan Istarske županije Valter Flego, pročelnica Nevija Srdoč, potpredsjednik SUH-a Vladimir Buršić, predsjednik Matice umirovljenika

Pazin Vinko Cerovac te predsjednik Stranke umirovljenika Pazina Vinko Stihović. Igre su uveličali i prijatelji iz pobratimljenog SPI CGIL-a iz Lege Lemene te Danilo Toccane i Luciano Del Rosso iz SPI CGIL Veneto i Friuli Venezia Giulia. Prisutne su pozdravili predsjednica SUH-a podružnice Pazin Mirjana Monas, gradonačelnik grada Pazina i ostali govornici.

Program igara otvorili su pjevački zbog Roženice, folklorno društvo Pazin te pazinske mažoretkinje. Nakon svečanog otvorenja igara, u prostoru sportske dvorane Pazin, otvorena je i izložba na kojoj su postavljena djela umirovljenika iz Fažane, Labina, Pazina, Poreča, Pule, Roča, Umaga i Vrsara. Umjetnička vrijednost izloženih radova svjedoči kako umirovljenici imaju ideja, kreativnosti i vještine, te time dokazuju da rad priža najbolji terapijski učinak. Svi su radovi proizašli iz srca, ljubavi i osobnih doživljaja i preokupacija osoba treće životne dobi. Izložbu je otvorila Neta Živković, koja je u svojoj dugogodišnjoj aktivnosti podržala svaku novu inicijativu i dala svoj doprinos u radu Sindikata umirovljenika na cijelom istarskom poluotoku.

Nakon završenog odigravanja svih disciplina u Sportskoj dvorani uručeni su pehari i medalje za osvojeno prvo, drugo i treće mjesto, a svim Podružnicama koje su sudjelovale na sedmim Sportskim igrama uručena su priznanja. Prvo mjesto osvojila je ekipa Pazina, drugo mjesto ekipa Novigrada, dok je treće mjesto osvojila ekipa Pule. Domaćin - Podružnica Pazin je po drugi put za redom dokazala da ima članove sa sportskim duhom, te je ponosno preuzela pehar za prvo mjesto.

Veselo druženje nastavilo se u restoranu Francuz uz muziku i ples. Sedme Sportske igre završile su uspješno te zahvale idu svim sudionicima, gostima, sponzorima i svim dragim ljudima koji su svojim doprinosom omogućili da se sedme sportske igre uspješno realiziraju, a posebno veliko hvala duguju predsjedniku Organizacijskog odbora igara Mati Juriću. I ove sportske igre dokaz su da se istarski Suhovci vole družiti! (Mirjana Monas)

NOVA GRADIŠKA

Ljepše življenje u trećoj dobi

Podružnica SUH-a u Novoj Gradišci održala je 15. studenog u Gradskoj Vijećnici za svoje članove i građane Nove Gradiške program Ljepše življenje u trećoj dobi po istomenom projektu. Sudjelovali su gradišćanski liječnici D. Kocić, Lj. R. Vujčić i I. Jurjević te je svako od njih iz područja svoje specijal-

nosti dao osvrt na bolesti u trećoj životnoj dobi. Ispred SUH-a Slavenskog Broda i Brodsko-posavske županije bio je predsjednik S. Rakitić s delegacijom te je prezentirao program rada. Gradski predstavnici, gradonačelnica i pročelnica za Udruge nisu došli, ali su se ispričali i dali na korištenje salu s

grijanjem i razglasom. Program su popratile domaće radiopostaje Prkos, Psunj i Bljesak te su napravile više intervjua i slika koje su objavili na svojim portalima i postajama tokom tjedna, dok su tjedan prije najavljivali skup. Na kraju skupa svima se zahvalila predsjednica podružnice V. Valenta koja je i vodila skup te je svima zaželjela sretan Dan Grada, koji se obilježava 8. prosinca, i nadolazeće blagdane. Kraj predavanja obilježio je domjenak za sve prisutne uz kavu, kifle i glazbu. (Vesna Valenta)

Poveljom za veća prava starijih

U Novigradu je 18. studenoga u hotelu Nautika održana tradicionalna godišnja konferencija dviju zbratimljenih umirovljeničkih organizacija - Sindikata umirovljenika Hrvatske (SUH) i talijanskog Sindikata talijanskih umirovljenika (SPI CGIL). To je bio njihov peti susret u Istri. Tema ovogodišnje konferencije je bila Povelja o pravima starijih osoba i umirovljenika u Europi, koju je usvojio Izvršni odbor FERPA/ Europske federacije umirovljenika i starijih osoba. Konferenciju je otvorila Rosetta Milos, predsjednice Podružnice SUH-a Novigrad, a pozdravnu riječ u ime gradonačelnika Antea Milosa, uputio je Alen Luk. Gradonačelnik se pridružio na kraju konferencije i popričao s gostima, dajući punu podršku takvim oblicima zajedništva, utoliko više što su predstavnici oba sindikata ukazivali da se nalaze pred jednakim izazovima i da dijele iste probleme, iako djeluju u dvije različite države.

Prije početka konferencije Jasna A. Petrović, predsjednica SUH-a prikazala je video snimak hrvatske i srpske televizije od 18. studenoga 1991. u kojem se vide Vukovarci kako izlaze iz skloništa te hodaju u koloni ulicama razrušenog grada. Pojasnila je talijanskim kolegama da se taj dan obilježava 25 godina od tog tragičnog događaja i zatražila da se minutom šutnje oda počast stradalima u Domovinskom i u svim ratovima u prošlom stoljeću na ovom područjima. U kasnijoj raspravi mnogi su s tugom komentirali svoj doživljaj filma, te je tako Vukovar „posjetio“ Novigrad.

Ezio Medeo, generalni tajnik SPI CGIL za regiju Friuli Venezia Giulia je naglasio kako stariji ljudi mogu itekako biti korisni svojim društvima, te da je važno da budu uključeni u društvene aktivnosti. Prvenstveno

no je naglasio kako je sve više umirovljenika, jer se produžuje životni vijek, ali da se umirovljenicima ne daje prilika da utječu na mehanizme u društvu kako bi mogli imati kvalitetnije usluge svi umirovljenici.

Vladimir Buršić, potpredsjednik SUH-a i županijski povjerenik SUH-a Istre, istaknuo je da su prosječne mirovine u Hrvatskoj oko 2.000 kuna, ali da nekoliko stotina tisuća umirovljenika ostvaruje mjesečnu mirovinu koja je manja od tog prosječnog iznosa. Založio se da se uvedu minimalna i "socijalna" mirovina.

Rita Turati, glavna tajnica SPI CGIL Veneto, upozorila je kako je sindikalistima obje zemlje cilj boriti se za mir i protiv novih zidova i granica, ali i protiv sve većeg jaza između siromašnih i bogatih. Naglasila je kako je važno potaknuti konkretne ciljeve i staviti naglasak na akciju, te da je nakon krize glas radnika na izborima otišao u desno i da je to jedan od razloga zašto je na američkim predsjedničkim izborima pobijedio Trump. Također, dodala je kako je zbog krize znatno povećan broj umirovljenika koji primaju manje od 1.000 eura mjesečno, a što u Italiji drže da je granica siromaštva.

Ezo Zaffalon, tajnik SPI Okrugla Venezia je upozorio kako i među ranjivima postoje još ranjiviji, a to su žene, nesposobni za samostalan život i sl. te upravo takvi moraju dobiti veću potporu. Dodao je kako rat, nasilje i zidovi ne rješavaju, već stvaraju probleme. Mirjana Dika-Dužman, predsjednica pulske podružnice SUH-a, podsjetila se svoga rada u ispostavi HZMO-a, a Elio Gurtnera iz Podružnice SPI Okrugla Centar iz Trsta je naglasio kako starost nije bolest, te da je dužnost svih društava osigurati dosto-

janstvenu starost. Tajnik SPI Okrugla Rovigo je podsjetio kako je bratimljenje talijanskih i hrvatskih podružnica, onih iz Venera i Frizli Venezie Giulie i Istre, itekako važno jer pokazuje kako se ne treba bojati različitog, već iz njega učiti.

Mirjana Monas, predsjednica pazinske podružnice SUH-a je obratila posebnu pozornost funkcioniranju zdravstvenog sustava za potrebe starijih, dajući prednost vaninstitucionalnim oblicima pomoći. Elio Nadalutti iz podružnice SPI Okrugla Manzano Cividale iz Udina, oštro je napao financijsku industriju i njezinu pohlepu i pozvao na borbu protiv apsolutiziranja profita.

Uglavnom, unatoč mnogim sličnostima, talijanski i hrvatski umirovljenici se po nečemu ipak razlikuju - po mirovinama. Bilo je to vidljivo i iz završnih riječi Livija Melgarija iz Međunarodnog odjela SPI CGIL u Rimu, iako su se i on i Jasna A. Petrović, oboje članovi direkcije FERPA-e, fokusirali na naglašavanje važnosti Povelje o pravima starijih osoba i umirovljenika. Melgari je spomenuo kako je pogrešna dilema o podjeli starih i mladih, te da upravo FERPA potiče zajedničko djelovanje u vremenu kad desničarska stajališta više nisu manjinska pojava. Danas su realnost siromaštvo, depresija i očaj i zato je važno ojačati FERPU i europski sindikalni pokret.

Petrović se založila da se razradi operativni program za implementaciju Povelje, kako bi se konkretizirali smjernice i ciljevi, te definirali operativni zadaci u vezi minimalne mirovine, najboljeg modela indeksacije mirovina, prevazilaženja rodnog jaza u mirovinama itd. Konferencija je uspješno učinila novi korak u zajedničkoj suradnji hrvatskih i talijanskih umirovljenika.

Oporavak duše i tijela u Istarskim toplicama

U želji za oporavkom svog zdravstvenog stanja mnogi umirovljenici koriste boravak i terapiju u toplicama. Među brojnim koje pohode pulski Suhovci su i Istarske toplice.

Smještene su u netaknutoj prirodi gdje izvire ljekovita voda koja se još od doba Grka i Rimljana koristi u liječenju. Termalna voda obogaćena raznim mineralima izdvaja Istar-

ske toplice od ostalih termalnih izvora i svrstava ih na treće mjesto u Europi po kvaliteti i ljekovitosti. Znanstveno i u praksi je dokazano da uspješno pomaže u liječenju reumatskih bolesti, postoperativnih stanja, ginekoloških bolesti, bolesti gornjih dišnih putova i ostalog.

Grupa od šezdesetak umirovljenika iz Pule boravila je u ovim toplicama tijekom studenoga. Uz korištenje brojnih fizikalnih terapija, bazena i ljekovitog blata dodatno su se opuštili u međusobnom druženju, upoznavanju umirovljenika iz drugih sredina, šetnjama i glazbenim večerima. Da bi popodnevno vrijeme aktivno iskoristili, mnogi su koristili vožnje biciklom ili se bavili nekim sportskim igrama. Za početak su organizirali natjecanje u pikadu i kartanju, a natjecateljski duh i navijanje gledatelja bilo je na visini te je uljepšalo boravak u toplicama. Svo vrijeme je vrijeme bilo lijepo te su mnogi uz šetnje čistim okolišem posjetili i susjedna mjesta - Buzet, Hum, Motovun, Grožnjan i druga. Osim brojnih, redovitih terapija u okviru toplica, mogli su koristiti i usluge wellness centra, poput sauna, bazena, opuštajućih masaža, tretmana za tijelo i mnoge druge. Zadovoljstvo boravkom dokazat će ponovnim dolaskom. (Zorica Drandić)

Izlet užitka i prijateljstva

Deset dana uživanja i terapije priuštili su si članovi SUH-a Split koji su krajem listopada boravili u Krapinskim toplicama u Hotelu Toplice. Tijekom jutarnjih sati 16. listopada krenuli su put Zagreba, kako bi se odazvali pozivu za druženje Podružnice SUH-a Studentski grad.

Članovi SUH-a Studentski grad ljubazno su dočekali svoje goste te im priredili zabavni program, za koje splitski Suhovci drže da je nezaboravan zahvaljujući predsjednici i domaćinima, a osobito Snježani Živčić i njenom suprugu.

Puni dojmova, članovi i članice SUH-a Split krenuli su put toplica gdje ih je dočekalo ljubazno i svesrdno osoblje koje je članovima 24 sata bilo na usluzi. Boravak u toplicama obilježilo je dobro raspoloženje, a svakodnevno su se razmjenjivale informacije o odličnim učincima terapija za zdravlje članova.

Svi dojmovi i svi događaji koji su bili pomno odabrani, kao i toplina svih sudionika ovog zdravstveno-turističkog desetodnevnog aranžmana u organizaciji podružnice Split, teško se mogu prenijeti u jedan članak. Posebnu zahvalnost upućuju direktorici hotela Kristina Marušić Meliš, i njezinim pomoćnicima te osoblju hotela. „Pamtit ćemo dugo njihovu ljubaznost i divan kompleks velikih termalnih bazena te šetnje po lijepom krajoliku“, poručuju splitski izletnici. Na dan povratka kućama svi su bili puni dojmova i u boljem zdravstvenom stanju. Zbog iznimno pozitivnog iskustva članova i članica, ugovoren je novi termin zdravstveno-turističkog angažmana za travanj 2017. godine (Silvana Savić)

CAVTAT

Druženja, izleti i zabave tijekom cijele godine

Podružnica SUH-a Konavle bilježi porast članstva i zbog toga što su tijekom godine organizirali različite izlete, putovanja, zabave i druženja. Tradicionalno su i ove godine posjetili Kotor tijekom proslave Svetog Tripuna, a također su pošli u Makarsku, Zaostrog, Veprić, te Imotski gdje su se družili na Agro imanju.

Malo duže druženje i odmor organizirali su u termama Topusko gdje su boravili punih 10 dana. U rujnu su članovi i članice SUH-a Konavle bili u Cetinju i na Lovćenu, te obišli dvor i muzej kralja Nikole.

Listopad je obilježilo druženje umirovljenika Dalmacije u Zadru. Riječ je o godišnjem druženju umirovljenika koje se prošle godine održalo u Cavtatu, a ove godine na druženju je iz Dubrovačko-neretvanske županije bilo 320 umirovljenika od ukupno 870 umirovljenika. Tom prilikom su članovi i članice napravili i izlete u Benkovac, Vransko jezero i Škarbnju, gdje su posjetili spomen obilježja i spomenike te položili cvijeće za sve stradale u Domovinskom ratu.

Iako je godina pri kraju, aktivnosti SUH-a Konavle ne staju. Pedesetak umirovljenika bilo je na desetodnevnom boravku u Banji Vrućici u Tesliću, dok su početkom prosinca počastiti svoje članove besplatnim prijevozom i ručkom u Mostaru u sklopu izleta u Mostar i Vrapčiće. (Ante Mandić)

STUDENTSKI GRAD

Umirovljenici
humanitarci

U studenom su aktivnosti sindikalne podružnice Studentski grad iz Zagreba praćene televizijskom kamerom. Najprije u Muzeju suvremene umjetnosti, gdje su članice ove podružnice razgledale izložbu Kako živi narod, a potom i u njihovom sjedištu - mjesnom odboru Studentski grad. Tom prilikom pokazale su kako vježbaju dva puta tjedno u prostoru velike dvorane pod vodstvom profesora kineziologije Steve Živčića, koji volontira već šest godina za sve zainteresirane.

TV-kamera je zavirila i u njihov kreativan kutak, gdje su pokazale divne radove quilling tehnike (umiće stvaranja tankim papirnatim traticama). Pjevaju i dalje u svom pjevačkom društvu, uživaju u plesu koji ih uči Martina te su i dalje česti posjetitelji kazališne scene. I ovog studenog su, sada već tradicionalno, paljenjem svijeća i minutom šutnje odale počast svim žrtvama rata.

U emisiji HTV-a Treća dob, bio je prikazan i neizostavan prilog njihove humanitarne aktivnosti kojom su, prikupljanjem plastičnih čepova, pomogli Udruzi oboljelih od leukemije i limfoma koja prodajom čepova dobiva novčana sredstva za kupnju skupih lijekova za oboljele. Primopredaja 100 kilograma čepova izvršena je u MO Studentski grad i istu je preuzeo predsjednik UOLIL Emil Vibović iz Čakovca. (Snježana Živčić)

ZAGREB

Od Martinja na Peščenici...

U prekrasnoj dvorani, ukrašenoj narodnim nošnjama, 5. studenog okupilo se sedamdesetak članova podružnice SUH Peščenica i njihovih gostiju kako bi proslavili Martinje. Uz prigodni program - krštenje mošta - sudionici su uveličali događaj šarenim narodnim nošnjama. Proslava Martinja, kako i priliči, prošla je u veseloj atmosferi i uživanju u dobroj hrani - kobasicama i pregršt kolača koje su ispekale vrijedne članice SUH-a. Kako bi proslava Martinja bila još bolja i veća, pridružili su se članovi i članice SUH-a Podsljeme i Donja Dubrava, a prisutne je pozdravila i potpredsjednica SUH-a Biserka Budigam.

Osim što članovi i članice podružnice Peščenica vole organizirati zabave, veći naglasak stavljaju na humanitarne akcije koje provode. Tako su primjerice nedavno u suradnji s Maticom umirovljenika Hrvatske održali humanitarnu akciju Europa Donna za žene oboljele od karcinoma dojke. Svakako valja podsjetiti kako podružnica Peščenica kontinuirano prikuplja potrepštine za djecu do 4 godine za Kuću ljubavi koja osigurava smještaj maloljetnim i punoljetnim trudnicama i majkama s djecom od rođenja do godine dana života, a koji iz različitih razloga nemaju osnovnih uvjeta živjeti samostalno ili u svojim obiteljima. (Mirjana Novačić)

... do Svetog Nikole i
Krampusa na domjenku
umirovljenika

Standardni, redovni mjesečni domjenak umirovljenika podružnice SUH-a Peščenica ovoga su puta iznenada posjetili Sveti Nikola i Krampus. U prvi su se čas prisutni iznenadili, ali i silno obradovali, jer ih je to podsjetilo na njihovo djetinjstvo, a iznenađenje je još veće bilo kada su svi dobili sitne darove. Predsjednica Mirjana Novačić, uz pomoć „svoje ekipe“ napravila je 80 paketića koji su sadržavali privjesak za ključeve i ručno rađenu čestitku. Doista, sitna pažnja koja je sve iznenadila i oduševila. Na trenutak se svima činilo kako su ponovno postali sretna djeca.

Najvažniji i najsvečaniji trenutak bila je podjela zahvalnica članovima i suradnicima „za iznimni doprinos, pomoć i suradnju sa Sindikatom umirovljenika Hrvatske - Podružnica Peščenica“. Jedino predsjednica podružnice nije dobila zasluženu zahvalnicu, ali ovoga puta bila joj je najveća zahvala spontani pljesak prisutnih. Vrijedne članice Mirjanine ekipe poslužile su prisutne sendvičima i domaćim kolačima, nakon čega je zabava nastavljena uz glazbu i ples. Za Mirjanu i njenu ekipu tada nije bio kraj. Trebalo je pospremiti sve prostorije da sutradan budu čiste i uredne za nove korisnike. (Biserka Budigam)

Novu godinu treba dočekati u dobrom društvu...

Savjet svim umirovljenicima i starijim osobama je da se ne osamljuju i da u novogodišnjoj noći navuku na lice svoj najljepši osmjech

Početak je prosinca, a svi već planiraju kako će, gdje i s kim „uploviti” u, eto nam već 2017. godinu. Raspravljaju, dogovaraju, predlažu i često se vrlo teško i najčešće u posljednji trenutak odlučuju kamo i s kim će provesti tu najludu noć kako bi je se što duže sjećali. Pitaju i traže savjete. Prošle se Nove godine neki ne vole ni sjetiti, jer je bilo dosadno društvo, loša glazba, a i nove cipele su ponekog žuljale i tako sada treba sve bolje organizirati. Drugi se sjećaju nekih davnih provoda s radošću, ali i s tugom.

Iskustvo me naučilo da starije osobe ne vole mijenjati svoj način života i stare navike te da uvijek iznova ponavljaju stare oblike ponašanja. Navodeći primjere mojih prijatelja pokušat ću vam predložiti da razmislite i o nekom već doživljenom i prokušanom „dočeku” ili da razmislite o novom „izazovu”.

Imam prijateljicu koja već godinama sama kod kuće „proslavlja” i dočekuje Novu godinu. Nema obitelji, a dalji rođaci ne žive u istom gradu, prijatelji imaju svoje standardno društvo koje je ne privlači i tako uvijek oduči da je za nju najbolje društvo ona sama.

No, zapravo i nije sama! Ona odlučuje koga će te noći „pustiti” u svoj dom i u koje vrijeme. Dio noći gleda televizijski program. Bira i sadržaje i osobe koje će je zabavljati i koliko dugo. Sve i svakoga tko joj nije „po volji” jednim „klikom” na televizoru „pošalje” na drugu adresu. Ponekad dohvati neku interesantnu knjigu pa pročita „za uspavanku” poneki ulomak. Na dohvat ruke uvijek ima i ponešto za „prigrusti i popiti”, pa tako nazdravi sama sebi i drugima te poželi sve lijepo i dobro za nadolazeću godinu. Eventualno je ljuti neki loš program ili stari film, ali onda se „kucne” sa svojim „drugim ja”, nasmiješi se, netko je upravo nazove i opet je najsretnija osoba. Možda čak i zapjevuši neku davnu, dragu melodiju i otplovi u neko sretnije vrijeme koje je ipak prošlo. Ne treba ništa mijenjati, jer uvijek je zadovoljna kako je sve prošlo!

Dio mojih prijatelja i poznanika Novu godinu dočekuje u krugu obitelji. Uglavnom su to stariji bračni parovi koji pozovu starije rođake i kartaju, gledaju TV, znam da neki sami zasviraju i zapjevaju pjesme svoje mladosti. Lijepo je, njima najljepše. Poslije ponoći telefoni zvone na sve strane, čestitaju jedni drugima i onda okrijepljeni dobrom „kapljicom” utonu u blaženi san. Lijepo i mirno, tiho i sneno kasno jutro, vrijeme kao da je stalo. Najljepše provedena Nova Godina. Ne mijenjajte ništa, to je vaš život i treba ga podesiti svojim željama i htijenjima.

Neki putuju s djecom i obitelji, neki s društvom iz mladosti na skijanje ili na rekreaciju u toplice. I sjajno se provedu dočekujući Novu godinu na osvjetljenim skijaškim stazama. To je njihov najljepši doček.

Najveći dio umirovljeničke, poznate mi populacije, dočekat će Novu godinu u svojim udruagama, sa svojim susjedima i prijateljima. Organizirat će zajedničku večeru s vlastitim kulinarskim specijalitetima, pečenje kolača organizirat će u kućnoj „radinosti”, a bit će i raznih likera i vina iz vlastite proizvodnje. Neki će pripremiti zabavni program i društvene igre, a drugi će pjevati uz sviranje harmonike ili gitare. Bit će oni koje će zabavljati „polu-profesionalni” bend, ali bit će to njihov izbor i bit će im najljepši doček Nove godine.

U domovima za starije osobe uvijek su dočeci vrlo zabavni za sve korisnike. Nitko nije ostavljen sam, već se svi uključuju prema svojim mogućnostima, od strastvenih plesača i plesačica, do igrača bele i šaha, pa sve do pasivnih promatrača kojima je i to promatranje zabava.

Novu godinu će dočekati i mnogo onih koji nemaju mogućnost izbora. Želimo da Novu godinu dočekaju beskućnici u toplini prihvatilišta ili u nekoj udruzi. I bolesnici u bolnicama noć, ili samo dio noći, provesti će u razmišljanju i željama za što brže i bolje ozdravljenje, ali barem neka imaju nadu da će sutra biti bolje i ljepše. I svaki od ovih načina je najbolji mogući i svatko će istu situaciju doživjeti na svoj način. Sve trebaju pratiti dobre misli i želje.

Savjet svim umirovljenicima i starijim osobama je da se ne osamljuju i da toga dana i noći navuku na lice svoj najljepši osmjech. Još nije kasno da krenete u vlastiti izbor da provedete nezaboravnu Novu godinu u dobrom društvu. I unaprijed morate vjerovati da će ovo biti godina za pamćenje jer ćete je provesti u dobrom društvu.

Izgubljena oporuka

Pitanje: Nakon što je rješenje o nasljeđivanju postalo pravomoćno, iako sam tijekom cijelog ostavinskog postupka tvrdio da postoji oporuka u kojoj sam ja naznačen kao jedini nasljednik, što nisam mogao dokazati jer sam oporuku zagubio, donesena je odluka da se imovina umrlog podijeli na jednake dijelove među svim zakonskim nasljednicima. Rješenje o nasljeđivanju postalo je pravomoćno, te su se svi nasljednici upisali kao vlasnici nekretnine, koja je bila predmet nasljeđivanja, u zemljišne knjige. Nakon godinu dana pronašao sam oporuku na mjestu na kojem nikada nisam tražio. Sav sretan odnio sam oporuku na sud očekujući da će sud ponoviti ostavinski postupak i meni temeljem oporuke dodijeliti ono što mi oporukom pripada. Na moje veliko iznenađenje i razočarenje sud to nije učinio, nego me rješenjem uputio na parnicu u kojoj bi temeljem oporuke trebao tražiti ono što mi pripada po oporuci. S obzirom na to da mi je stav suda nelogičan, zanima me je li pravilno postupio u ovom slučaju? (Đ.B., Krapina)

Odgovor: Smatramo da je sud potpuno pravilno postupio jer je postupak nasljeđivanja pravomoćno okončan, te je nasljeđivanje provedeno temeljem zakona. No, to ne dira u vaše pravo da u parničnom postupku dokazujete da ste jedini oporučni nasljednik te da imovina koja je raspoređena među zakonske nasljednike, pripada vama. I vrlo je moguće da ćete u novom postupku uspjeti.

Tko je vlasnik grobnog mjesta?

Pitanje: Na poznatom zagrebačkom groblju imam u vlasništvu grobno mjesto s uređenom grobnicom i natpisnom pločom, sve skupa ograđeno s ukrasnom ogradom. S obzirom na to da sam našao kupca za to grobno mjesto, odlučio sam ga prodati jer je ponudena cijena vrlo povoljna. Međutim, u razgovoru s osobom koja je stručna rečeno mi je da ja nisam vlasnik tog grobnog mjesta, već da je vlasnik Grad Zagreb, a da ja imam pravo samo ugovorom prenijeti pravo korištenja na drugu osobu. Znači li to da ja ne mogu dobiti novac prema cijeni groba koju sam već dogovorio? Da li se za prijenos grobnog mjesta na drugu osobu plaća porez na promet nekretnina? (V.L., Vukovar)

Odgovor: Prema Zakonu o grobljima određeno je da su groblja komunalni objekti u vlasništvu lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba. Dakle, tom zakonskom odredbom isključuje se mogućnost prava vlasništva nad grobnim mjestom. Vi ste nositelj prava korištenja grobnog mjesta, ali imate pravo sa zainteresiranom osobom sklopiti ugovor o ustupanju prava korištenja grobnog mjesta kojim ćete regulirati međusobna prava i obveze vezane za ustupanje prava korištenja. S obzirom na to da ste naveli da grobno mjesto ima uređenu grobnicu s natpisnom pločom te da je sve ograđeno s ukrasnom ogradom, morat ćete ugovor o ustupanju prava korištenja dostaviti nadležnoj poreznoj upravi zbog razreza poreza na nekretnine, u ovom slučaju - grobnice, natpisne ploče i ukrasne ograde. Stoga

morate paziti da u ugovor o ustupanju prava korištenja grobnog mjesta navedete da je kupac obveznik plaćanja poreza na promet nekretninama. Osoba na koju ste prenijeli pravo korištenja mora prilikom podnošenja zahtjeva Upravi groblja priložiti dokaz o uplati poreza na promet nekretnina.

Pristranost sudca

Pitanje: Pred Općinskim sudom protiv mene se vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela pronevjere jer sam radeći kao skladištar u jednom privatnom poduzeću navodno pronevjerio veću svotu novaca. Vlasnik tog poduzeća, koji je podnio kaznenu prijavu protiv mene, bratić je supruge suca koji vodi kazneni postupak protiv mene. Za tu okolnost sam tek nedavno saznao, iako sam za vrijeme trajanja kaznenog postupka imao utisak da mi sudac nije naklonjen, već naprotiv. Molim Vas za savjet što da uradim kako bi zaštitio svoja prava od mogućeg subjektivnog odnosa sudca prema meni jer, iako sam okrivljen, ja sam potpuno nedužan. (J.S., Split)

Odgovor: Ako su točni vaši navodi o rodbinskoj vezi sudca s podnositeljem kaznene prijave, prema našem mišljenju, stekli su se uvjeti da temeljem odredbe članka 35. Zakona o kaznenom postupku, tražite izuzeće tog sudca. Unatoč tome, teško nam je vjerovati da bi sudac propustio svoju elementarnu obvezu da prema Zakonu o kaznenom postupku, čim sazna za tu spornu okolnost, prestane s radom na predmetu i o tome obavijesti predsjednika suda. Ako ste sigurni da su vaši navodi točni, o tome odmah obavijestite predsjednika suda i podnesite zahtjev za izuzeće toga sudca.

Oporuka za razmetnog sina

Pitanje: Sastavio sam oporuku u korist sina koji je svojim kasnijim ponašanjem pokazao kako nije zaslužio da ga oporukom favoriziram u odnosu na ostalu djecu - njegovu braću i sestre. S obzirom na to da sam mu oporuku dao na čuvanje, a potpuno sam se predomislio u pogledu sadržaja oporuke, mogu li oporuku opozvati, odnosno načiniti drugu oporuku kojom bi pravednije rasporedio svoju imovinu? Može li mi sin u čiju sam korist sastavio prvu oporuku sudskim putem tražiti da se prva oporuka ispoštuje? (S.M., Trogir)

Odgovor: Oporučitelj oporukom slobodno raspolaže svojom imovinom tako da se oporuka koja je sastavljena može u svakom trenutku opozvati. Oporuku možete opozvati u cijelosti ili djelomično. Izjava o opozivu može biti dana u bilo kojem obliku, te mora sadržati izjavu volje oporučitelja kojom djelomično ili u cijelosti opoziva prije sačinjenu oporuku. Nasljednik kojemu ste prvotno oporučno ostavili svu svoju imovinu ne može u slučaju opoziva oporuke ili njezine izmjene istu uspješno sudski pobijati. Inače, da oporuku niste predali sinu na čuvanje, mogli biste je jednostavno fizički poništiti, odnosno poderati. Pri opozivu oporuke naročito pazite na datum opoziva koji u svakom slučaju mora biti kasniji od prve oporuke. No, dovoljno je i da naprosto napišete novu oporuku s pravednijom raspodjelom imovine, te će ona biti valjana jer je novijeg datuma.

Odgovara:
Milan Tomičić
dipl. pravnik

Besplatno
pravno
savjetovanje
za članove
Sindikata
umirovljenika
01/46 55 111/244
ili 01/46 15 797

VLATKA NOVOSEL PREDsjednica UDRUGE SUH-A SAMOBOR

Pozivam stručnjake da se pridruže borbi za umirovljenička prava

Samoborski SUH-ovci su vrlo angažirani na lokalnoj razini: „Putem gradskih tijela nastojimo riješiti probleme umirovljenika, poput pitanja dopunskog zdravstvenog osiguranja, subvencioniranog gradskog prijevoza ili organizacije dnevnog boravka za umirovljenike. Zagovaranjem i susretima s gradskim čelnicima pomažemo našim pojedinim članovima da ostvare socijalna prava, ali i jednokratne pomoći“, govori nam Vlatka Novosel (58), predsjednica udruge SUH-a Samobor i članica Nadzornog odbora SUH-a. Iako rođena u Derventi, čitav radni i životni vijek provela je u Samoboru. Ponosna majka dvojice sinova, u SUH se učlanila dok je još radila, a umirovljena je 2007. godine kao profesionalno nesposobna za radno mjesto u ugostiteljstvu.

„Volonterski rad kroz SUH za mene je bio logičan nastavak sindikalnih aktivnosti koje sam obnašala tijekom radnog vijeka, ali i zato jer sam željela aktivno sudjelovati u životu umirovljenika i boriti se za prava ljudi starije dobi kroz sindikalni aktivizam“, govori nam Novosel nakon osam godina na čelu podružnice, koja i dalje bilježi porast članova.

Novosel smatra kako bi se rad SUH-a mogao unaprijediti kad bi se članovi pozvali da se više angažiraju te kad bi se u rad uključili stručni umirovljenici, ekonomisti i pravnici, koji bi mogli pomoći članovima SUH-a u rješavanju pojedinih problema. „Isto tako bi nam stručnjaci,

koji znaju raditi s EU fondovima, mogli pomoći u izradi projekta s kojima bismo mogli pokrenuti aktivnosti za dobrobit umirovljenika.“

S radošću nam priča kako se udruga SUH-a Samobor bavi organizacijom izleta i aktivnim druženjem članova kroz ples, igranje šaha, bele, čime se mnogi brane od prijeteće samoće ili depresije. No, Novosel je posebno ponosna na posjete starijim i samačkim domaćinstvima, onima koji su najčešće zanemareni od ostatka društva. Brojni članovi su aktivni u organizaciji posjeta i bolesnim članovima, čime se pokazuje solidarnost ove udruge, a svakako su privlačne i druge aktivnosti, predavanja, informatički tečajevi...

„Podružnica broji više od dvjesto aktivnih članova, a simpatizera i pasivnih članova imamo nekoliko stotina. Unatoč tome što se može činiti da to nije velik broj s obzirom na to da Samobor ima oko devet tisuća umirovljenika, mi činimo život umirovljenika boljim. Organiziramo brojne aktivnosti i u razgovoru s članovima i drugim umirovljenicima pokušavamo shvatiti koje sve probleme imaju, kako bismo im mogli pomoći“, govori nam Novosel o članstvu podružnice.

O suradnji s gradskom upravom može reći samo dobre stvari. Upravo zahvaljujući suradnji s brojnim gradskim čelnicima uspjeli su financirati neke aktivnosti, ali i utjecati na rješavanje brojnih probleme samoborske

umirovljeničke zajednice. Ipak, još puno toga je na spisku onoga što treba riješiti.

„Kao jedan od većih problema možemo istaknuti nepostojanje umirovljeničkog doma na području grada Samobora, što je dugogodišnji problem. Također, već se duže vrijeme predlaže i organiziranje kružnog gradskog autobusnog prijevoza po uzoru na Varaždin“, govori nam Novosel i naglašava kako bi takav prijevoz posebno olakšao život stanovnicima brdskih područja. Kako nam govori, problem brdskih starijih domaćinstava također treba riješiti jer su im često najosnovnije stvari i javni servisi teško dostupni.

S Novosel smo porazgovarali i o aktualnoj poreznoj reformi koju je vladajuća većina upravo izglasala u Saboru: „Smatram da je u rasprave oko porezne reforme trebalo aktivno uključiti umirovljeničke udruge, a posebice SUH, jer bi one dale velik broj prijedloga u korist i za poboljšanje položaja umirovljenika. Jedan od naših prijedloga je da se ne oporezuju mirovine do pet tisuća kuna, da se ukine dodatni zdravstveni doprinos, a dopunsko zdravstveno osiguranje tretira kao porezna olakšica za umirovljenike s manjim mirovinama. Porezna reforma mora biti razvojna i u funkciji poboljšanja kvalitete života svih građana, a posebno umirovljenika, i svakako mora težiti socijalnoj pravdi i prevenciji siromaštva“, zaključila je Vlatka Novosel. (Ana Kuzmanić)

Porezna reforma mora biti razvojna i u funkciji poboljšanja kvalitete života svih građana, a posebno umirovljenika, i svakako mora težiti socijalnoj pravdi i prevenciji siromaštva

*Sretan i blagoslovljen Božić
te svako dobro*

*u Novoj 2017. godini
želi Vam vaš HZZO.*

POSMRTNA PRIPOMOĆ
Udruga za solidarnu posmrtnu pripomoć
Gajeva 29, Zagreb

tel. 01/4556-122, www.posmrtna-pripomoc.hr
e-mail: posmrtna@posmrtna-pripomoc.hr

*Sretan Božić i Novu godinu
želimo svim članovima Posmrtna pripomoći
kao i svim članovima SČJH-a*

**ČESTIT BOŽIĆ I USPJEŠNU
NOVU 2017. GODINU, ŽELE VAM**

 Terme Laktaši
suvremeni zdravstveno turistički centar
razvijen na tradiciji Banje Laktaši

Program za rehabilitaciju i liječenje 10 dana:

Siječanj	210 €	• Puni pansion "Balneo dan"
Veljača	210 €	• Liječnički pregled
Ožujak	215 €	• Kontrolni pregled i otpusno pismo
Travanj	220 €	• Individualni program liječenja
Svibanj	230 €	• Do tri terapije dnevno po preporuci liječnika
Lipanj	260 €	• Zatvoreni bazen sa mineralnom vodom
Srpanj	260 €	• Obilazak Rimskih termi i Laktaša
Kolovoz	260 €	• Izlet u Banjaluku
Rujan	240 €	• Zabavne večeri (glazba uživo 2 puta)
Listopad	230 €	• + POKLON iznenađenje
Studeni	220 €	
Prosinac	200 €	

U ponudi su i programi od 3, 5 i 7 dana i jednodnevni izleti.

Karađorđeva 44, 78 250 Laktaši
Tel. +387 (0)51 532 256; +387 (0)51 533 043 / Faks +387(0)51 530 392
E-mail: info@termelaktasi.com / Web: www.termelaktasi.com

Dragi umirovljenici,
drage sugrađanke i dragi sugrađani,

pred nama je najljepši kršćanski blagdan, blagdan obitelji, mira, opraštanja i nade. Božićni dani u svakome od nas bude najbolje i prilika su da činimo dobro i da sreću dijelimo s drugima.

Radosno ozračje Božića nas potiče da ponovo razmotrimo vlastite prioritete, vrijednosti i način života. Stoga se za ovaj blagdan pripremajmo u poniznosti i jednostavnosti te u tim vrijednostima nađimo vjeru i snagu za dane koji su pred nama. Neka Božić bude svjetlo koje vas grije, osmijeh na licu i toplina u srcu!

S tim nadanjima vam želim sretan i blagoslovljen Božić i još sretniju novu 2017. godinu.

Gradonačelnik Grada Zagreba
Milan Bandić